

ΕΤΗΡΙΑ ΣΥΝΑΡΟΜΗ

Προπληρωτέα

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐν Ἑλλάδι. Ἀρ. 10
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ. Φρ. 20. 12

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΕΒΔΟΜΑΣ»

Ἐν ὁδῷ Μουσῶν ἀριθ. 6.

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
λεπτῶν 25.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡμερολόγιον.
Ἔργα καὶ ἡμέραι.
Οἱ σωζόμενοι ἀγώνες τῶν ἀρχαίων ἐν Θράκῃ.
Αἱ δημόσιαι δοξασαί τῶν Κρητῶν.
Συνειδήσεως τόφει (Σελίδες ἐκ τοῦ καθημερινοῦ βίου).
Παρατηρήσεις περὶ τὴν ἀπάντησιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Μ. Καρολίδου.
Βιβλιοκριτικὰ.
Φιλολογικὰ.
Ἀρχαιολογικὰ.
Ἐνὰ φιλολογικὰ Περιοδικά.
Ἐπιστολαί.
Ἀπαντήσεις ἀπὸ ἐρωτήσεων (Βραχυμανικὸν πάθημα).
Πνευματικὰ ἀρχαίως. — Ἀδύσεις. — Ἄδεια.
ΕΝ ΕΠΙΦΥΛΑΓΑΙ· ἄδεια καὶ Ἔρωσ (Μυθιστορήμαν

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ. Τῶν Μυροφόρων καὶ Συμῶν ἱερομάρτυρος.
ΙΣΤΟΡΙΑ. 1821. Ὁ ὑπὸ τὸν Τομπάζην Ἑλλητικὸς στόλος ἐρχεται εἰς Χίον.

ΕΡΤΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ἡ συγκλήσις τῆς ἐσπέρας τῆς Πέμπτης. Ἐν ᾧ τὰ ἀνελληνικὰ τοῦ Φαλήρου πλοῖα, εἰς ἃ δικαίως πάνυ προσετέθη καὶ τὸ Τουρκικὸν «Χανιά», ἐν ἀτμῷ ἀνέμενον τὴν καθόδον τῶν πρεσβευτῶν αὐτῶν, ἐνῷ καὶ οἱ πολῖται τῶν Ἀθηνῶν, περιέργως ἀνέμενον τὴν ἀναχώρησιν ταύτην, εἰδῶσις ἐκ τῶν συνόρων, ὅτι οἱ Τούρκοι συγκεντρωθέντες ἀποπειρῶνται νὰ εἰσβάλλωσιν εἰς Ἑλληνικὸν ἔδαφος, ἀνεπτέρωσε τοὺς ἀπογοητευθέντας φιλοπατριδας· ὁ δὲ ἐνθουσιασμός ἐκορυφώθη, ὅτε, συνεπειᾶ διαταγῆς ὅπως τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀ' σύνταγμα ἐτοιμασθῆ πρὸς ἀναχώρησιν, συνεκεντρώθησαν περιχαρεῖς εἰς τὰς πλατείας οἱ ἀκμαῖοι στρατιῶται—οἱ οἰκτροὶ τῶν ἀντεθνικῶν ῥητόρων—καὶ ἀπεχαιρέτιζον φαιδροὶ καὶ υπερήφανοι τοὺς γνωρίμους.

Μέχρι βαθείας νυκτὸς οἱ τε πολῖται καὶ οἱ στρατιῶται, οἵτινες ἀφῆθησαν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ἐλεύθεροι, περιήρχοντο τὰς ἀγίας συνομιλοῦσας καὶ ἀνακοινούντες ἀλλήλοις τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐλπίδας των.

Τὸ ultimatum. Τέλος πάντων κατενόησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Πέντε Δυνάμεων, οἱ καὶ Ἕλληνες πολιτευταί, τὸ μέγα αὐτῶν διπλωματικὸν παράπτωμα, ὅπερ τις οἶδεν ὅποιαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος των θὰ ἔχη διὰ τελεσιγραφώτατον (!) δὲ ἐπιδοθέντος περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς Πέμπτης καὶ κατὰ πῖνα τρόπον ματαιοῦντος τὸ πολυβόλητον τελεσίγραφον, προσεκάλουν τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἀπαντήσῃ περὶ τοῦ τρό-

που καθ' ὃν ἐνόει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συμβουλῶν τῆς Γαλλίας, εἰς ἃς προσεχώρησε» μετὰ ἄλλα λόγια «τὸν τρόπον τοῦ ἀφοπλισμοῦ». Μέχρι τῆς ἀπαντήσεως ἀνεστάλησαν αἱ πρὸς ἀναχώρησιν τῶν ἀτελεύτητοι προπαρασκευαί.

Δύοντος τοῦ ἡλίου ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι «ἡ Κυβέρνησις λυπείται μὴ δυναμένη νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὴν ἀπαιτήσιν τῶν Δυνάμεων, μὴ ἔχουσα οὐδὲν νὰ προσθήσῃ εἰς ὅσα ἀνεκοίνωσεν ἤδη αὐτοῖς».

Τὴν πρωίαν τῆς Παρασκευῆς ἀνεχώρησαν οἱ Πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας, Γερμανίας, Αὐστρίας, Ἰταλίας καὶ Τουρκίας.

Αἱ προστάτιδες δυνάμεις!... Τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα συγκεντροῦνται εἰς τὰ σύνορα ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ τὴν προστασίαν τῶν Δυνάμεων, τὰ ἐν Κρήτῃ μάλιστα στρατεύματα μετηνέχθησαν εἰς Ἡπειρον δι' ἀτμοπλοίων πολεμικῶν... Ἀγγλικῶν!...

Αἱ αὐταὶ Δυνάμεις ἀπαιτοῦσι τὸν ἀφοπλισμὸν τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, ἀπέλοῦσάν· ἀποκλεισθῶν· καὶ ἐνῷ ἡ Γερμανία φιλελληνικωτέρα, προτρέπει τὴν Τουρκίαν νὰ εἰσβάλῃ πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ! Ἐμπρὸς λοιπόν.

Ἡ ἔνωσις τῆς Κρήτης. Ὡς γνωστὸν, σήμερον εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων τῆς Κρητικῆς Βουλῆς. Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν θέλει κηρυχθῆ—τὸ μυριστὸν ἤδη—ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσις τῆς.

Ὅρη καὶ ὑποψία. Ἐνῷ οἱ Πρέσβεις μένεα ἀφ' ἐνὸς πνέουσι κατὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν μὴ ὑποταγὴν τῆς ὑπὸ τὰς θελήσεις των καὶ κατὰ τοῦ ἐξόχου διπλωμάτου καὶ ἐξοχωτέρου συγγραφῆως Δὲ Μουί, πρεσβευτοῦ τῆς μεγάλης Γαλλίας, διὰ τὴν νίκην, ἣν κατήγαγεν, ἀφ' ἑτέρου ὑποπεύοντες. Ρωσο-γαλλο-Ἑλληνικὴν συνεννόησιν ἀφίνουσι ἐν πλήρει λειτουργίᾳ τὰς πρεσβείας των ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν γραμματέων.

Γερμανικὴ ἀπάθεια. Ὡς γνωστὸν, ἡ ἐνταῦθα καὶ ἐν Πάτραις Ἰταλικὴ παροικία ἐξεδήλωσε τὰ φιλελληνικὰ αἰσθήματα τῆς, ἐνῷ ἡ Γαλλικὴ παροικία συσκεφθεῖσα ἐθεώρησε περιττὴν πᾶσαν ἰδιωτικὴν ἐκδήλωσιν ἀρκούντως ἀντιπροσωπευθέντων τῶν αἰσθημάτων τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Πρεσβεῶς των· ἀφ' ἑτέρου λυπηρὰν ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν ἡ παγετώδης σιωπὴ τῶν ἐν Ἀθήναις Γερμανῶν... Καὶ οὗτοι ὑπερ πάντας ἠγαπήθησαν... καὶ οὗτοι ὑπερ πάντας ἄλλους ὑπεσπρήχθησαν καὶ ἐπλουτίσθησαν!....

Ἡ ἀναχώρησις τοῦ συντάγματος. Ἡ

ἀναχώρησις τοῦ συντάγματος ἀνεβλήθη ἐπὶ τινὰς ὥρας διότι ἡ Κυβέρνησις εἰδοποιήθη περὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν λιμένων τῆς καὶ ἰδίως τοῦ λιμένος Λαυρεΐου.

Ἐν τούτοις μέρος τοῦ συντάγματος ἀνεχώρησε διὰ ζηρὰς τὴν 1 μ.μ. τῆς Παρασκευῆς, ἐπευφημούμενον ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ ῥαντιζόμενον δι' ἀνθέων ἀπὸ τῶν ἐξῶσιν.

Ἀπέρχεται δὲ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, ὡς λέγεται, εἰς Κόρινθον ὅπου συγκεντρωθήσονται τὰ ἐκ Ναυπλίου, Τριπόλεως, Γυθείου καὶ Καλαμῶν σώματα.

Ἡ πρὸς τὰ σύνορα ὁδὸς ἐκεῖθεν εἶναι συντομωτέρα· διότι ὁ Κορινθιακὸς κόλπος εἶναι ἐλεύθερος, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς διὰ τοῦ Ρίου καὶ Ἀντιρίου εἰσόδου. Οὕτως ἀπὸ τῆς Κορίνθου ἴσως θὰ μετενεχθῆ ὁ στρατὸς δι' ἀτμοπλοίων εἰς Ἴτέαν ἐκεῖθεν διὰ ζηρὰς εἰς Ἀμφισσάν, Γραβιάν, Μπραλορεῦματα, Ἰπάτην καὶ διὰ τῆς μεθορίου παλαιᾶς γραμμῆς εἰς Δομοκόν.

Διὰ τὴν ὁδοπορίαν ταύτην ἀπαιτοῦνται 6 ἡμέραι.

Τοὺς προσημπεύουσιν αἱ εὐχαὶ τοῦ Πανελληνίου.

Κωμικὰ ἐπεισόδια. Κατὰ τὴν πρώτην περὶ ἀναχωρήσεως τῶν πρεσβῶων διχδοσιν ἰσχυρῶς ἐκρούσθη ὁ κώδιον τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας· ἀνοίγεισθς τῆς θύρας ἐθεάθη ὁμάς Μανιατῶν ἐρωτῶντων ἐν τῇ ἰδιαιούσῃ αὐτῶν προφορᾷ «Εἶναι τὰ μπαῦλα τοῦ ἀφέντη ἔτοιμα;!...»

—Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁ γνωστὸς Στήλιαν καὶ ἀπὸ καρδίας φίλος τῆς ἀντεθνικῆς ὁμάδος, περιήρχετο τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος, θέλων νὰ δείξῃ ἅτι οὐδεμίαν αἰσθησὶν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ ἐπιτυχὴς τοῦ «Ἀστεως» γελοιογραφία· οἱ πωληταὶ τῶν ἐφημερίδων τότε ἀναγνώρισαντες αὐτόν, τῷ προσέφερον νὰ ἀγοράσῃ τὸ «Ἄστν», δεικνύοντες διὰ τοῦ δακτύλου των τὴν εἰκόνα του· οὗτος ἠγόραζε προθύμως. Τότε οἱ πωληταὶ προέτρεπον ἀλλήλους λέγοντες «Ἐλέπεις αὐτὸν ἐκεῖ τὸν ψηλὸν δὸς του τὸ «Ἄστν» καὶ τὸ ἀγοράζει, γιὰτι ἔχει τὴ ζουγραφίαν του μέσα». Μετ' ὀλίγον ὁ Στήλιαν ἐπολιορκεῖτο ἀπὸ πωλητᾶς, οἵτινες τὸν κατεφόρτωσαν μὲ φύλλα τοῦ «Ἀστεως».

Τὸ κωμικώτατον πάντων ἦτο ὅτι οἱ πωληταὶ ἄλλων εἰδῶν, μὴ ἐκνοήσαντες ἀκριβῶς τί τρέχει, ἔσπευσαν πρὸς συνάντησίν του, καὶ οὕτω μετ' ὀλίγον περιεκυκλώθη ὑπὸ στραγαλαλίτζιδον, κουλουριτζίδον, κανακαλιῶν, σπιρτοπωλῶν καὶ λοιπῶν πλανοδῶν μικρεμπόρων.

Παρασκευῆ, 25 Ἀπριλίου 1886.

ΔΟΞΑΣΙΑΙ ΚΡΗΤΩΝ

ΠΕΡΙ ΧΑΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΑΔΟΥ

(Συνέχεια και τέλος)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΔΟΥ.— Τὸν ἄδην φανταζόμενοι ἔχοντα πύλας πολλὰς ὑπὸ θρωγῶν φρουρουμένας, διὰ τῶν ὑποῶν κἀτέρχεται ὁ ἀποθανὼν εἰς τὸν κάτω κόσμον, κατατασσόμενος ἔνθα προσήκει αὐτῷ, ἀναλόγως τῶν ἐπὶ γῆς ἔργων του. Ἐκ τούτου προέκυψε νὰ λέγῃσι περὶ τῶν ἀναρρωνυόντων ἐκ βαρείας νόσου «ἔπηγε καὶ ἐκτύπησεν ἀλλὰ δὲν τοῦ ἦνοιζαν» ἢ εἴρε σφιχτομανταλωμένη τὴν πόρτα.»

Κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν δοξασίαν, τὴν πρώτην εἰσοδὸν, ἀρχομένην διὰ τριῶν κατιουσῶν βαθμίδων, φυλάττει ὄφις τρικέφαλος, οὗ ἡ μὲν μία κεφαλὴ ἐξερεύγεται πῦρ, ἡ δ' ἄλλη καπνὸν καὶ θεῖον καὶ ἡ τρίτη παραφυλάττει τὰς ψυχὰς διερχομένας ἀπὸ τῆς τρίτης τῆς γροφῆς ἀκριβῆς προσωποποιήσις τοῦ Κεοβέρου, τοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τρικέφαλου δράκοντος, τοῦ φυλάσσοντος τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἄδου. Ταῦτα ἀναφέρονται καὶ ἐν ἄσματι, καθ' ὃ νεανίας ἀπεφάσισε νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν ἄδην νὰ ἐρωτήσῃ τὸν χάρωνα διατί δὲν λυπεῖται τοῦλάχιστον τοὺς νέους μάλισ δὲ κατῆλθεν

Εἰς τὴν πρώτην πόρτα 'ποῦ μ' αἰναι εἰς τὸ ματαιοζωοῦσι δρι τρικέφαλο θωρεῖ δεμένο μ' ἄλυσσίδι ἢ μὲν ἔδωκε πολλὰ φώλια ἢ ἄλλη καπνὸν καὶ ἀπύρι καὶ ἢ τρίτ' ἐψυχομαρναίνε 'ς τῆς τρίτης τῆς γροφῆς...

'Αποῦ, ὡς ἐρρήθη, ὑποδεχθῶσιν οἱ ἐν τῷ κάτω κόσμῳ τὸν νέηλυν, στολιζόν-

τες αὐτὸν περιέρχουσιν εἰς τὸν ἄδην, ὡς τὸ μυρολόγιον

Σήμερο 'ς τὴ γῆ, ταχυνά 'ς τὸν ἄδην, χάρα καὶ ἀσκήν ἔχουσιν οἱ ἄλλοι, ἢ ἀποδεχθῶν τὸν νῆδ τὸ παλληκάρι. Μὲ βόδα μὲ ἄνθος τὸν στολιζόν, 'ς τοῦ ἄδην τὰ στενά τὸν γυρίζουν.

Τὴν περὶ τοῦ κάτω κόσμου κακὴν ἰδέαν τῶν ἀνθρώπων ἀρκούντως ἐκφράζουσι τὰ ἀκόλουθα δίστιχα

— Ὁ κάτω κόσμος νάτονε ὡσάν καὶ τὸν ἄπάνω, ἤθελε νὰ παρακαλῶ γλήγωρα ν' ἀποθάνω. — Ὁ κάτω κόσμος εἶν' κακὸς γιὰτὶ δὲν ἔχηματι δὲν κρᾶζει πετεινός, δὲν κελαιδετ' ἀηδόνι.

Ὁ ἄδης ἐν γένει νομιζέται μεγάλη ἐκτασις μαύρη καὶ σκοτεινὴ, ἔχουσα τάρταρα καὶ λαγκάδια καὶ στενά, ὡς εἰς τὸ ἄσμα

'Σ τοῦ ἄδην τὰ καλά λαγκά Ὁ χάρος λαγηνεύει, καὶ σέρνει τὰ ἄργοντες πεζούς, καὶ τὴ φτωχοῦς δεμένους...

Αὐτὸς ὁ χάρων παρίσταται ἐν ἄσματι οὕτως περιγράφων τὴν κατάστασιν τῆς ἐπικρατείας του

Ἐπὰ στυῶ χάροντα τε αὐλαῖς, δὲν εἶναι πρᾶσι-δὲν εἶναι σημαδοτόποι, δὲν παίζουσιν ἀμάδες, δὲν εἶναι τὰ χρυσὰ ραβδίτ' 'ποῦ πλάνουιν ἀφέν-μόνο 'ναὶ βούρκα καὶ πηλὰ καὶ ἀνέγνωραις ἢ [στράταις.

Ἐν τούτοις γίνονται κατὰ τὰ φαινόμενα καὶ ἐν τῷ ἄδην διασκεδάσεις, ὡς τὸ ἄσμα

'Σ τὸν οὐρανὸν χοροῦνε, 'ς τὸν ἄδην ἔσαντῶ-καὶ εὐγῆκαν καὶ ἐκαλέασιν οὐλοὺς τοὺς πικρ- [μένους,

Χριστέ, νὰ μ' ἐκαλοῦσανε καὶ ἐμὲ τὸν πικραμένον νὰ πάρω πρᾶσινα κερά καὶ ἀλεξινὰς λαμπάδας, νὰ τ' ἄφτα νὰ τριγύριζα τὸν ἄδην γύρου γύρου...

Μεθ' ὀλην ὁμῶς τὴν ἔκτασιν καὶ τὰς τέρψεις του

'Αρουκραστῆτ' ἴνα μὴν γαίς νῆς ἀπὸ τὸν Χαρήτες σεις οἱ ζωντανοὶ εἰς τὸν ἑπάνω κόσμῳ, Γίαντ' ἐπὰ 'ποῦ μ' αἰσταν ἡμεῖς στενὸς μᾶς πῆρτ' Δὲν ἔχ' ὁ ν-ἄδης κατῆλθά...

Τὰ δὲ τάρτχρα φαντάζονται ἀκριβῶς ὅπως περιέγραψεν ὁ Ἀπολλόδορος, λέγων «τόπος δ' οὗτος ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν Ἄδου, τοσοῦτον ἔχων ἀπὸ γῆς διάστημα, ὅσον ἀπὸ οὐρανοῦ γῆς»

Καὶ πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐν τῶν δογμάτων τῆς θρησκείας τῶν Κρητῶν ἦν ἡ ὑπαρξίς τοῦ Ἄδου. Ἐδόξαζον δ' ὅτι ὁ ἀνθρώπος δὲν διαλύεται διὰ τοῦ θανάτου εἰς τὸ μηδέν, ἀλλ' ὅτι τὸ μὲν σῶμα ἐφθίετο, ἡ δὲ ψυχὴ χωριζομένη τότε ἐξ αὐτοῦ μετέβαινε εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πλούτωνος, παρακαθήμενον τῶν Κρητῶν δικαστῶν Μίνως καὶ Ραδάμανθυος, ἵνα δικασθῇ καὶ ἀπολοῦσθ' ἀντάξια ὧν ἐπραξε.

Ἡ ΚΑΡΟΝΤΙΣΣΑ.— Πατὴρ ὡν μνημονεύεται ὁ χάρων, ἀλλ' ἔχων σύζυγον τὴν χαρόντισσα; ἥτις φαίνεται πολὺ ἐπισκεπτόμενος ἐκείνου, ὡς διηγηματικῶς ἐκτίθεται ὡδα

'Ὅφίς ἀργὰ ἐπέρνονα 'ς τοῦ χάροντα τὴν πόρτα καὶ ἐγροίκουν τὴν χαρόντισσα καὶ ἐμάλωον τὸν [χάρω, χᾶρς, μὴν πέρνεις μοναχὸν μὴδὲ καὶ παλληκάρι τούτο εἴρηται καὶ διάφορον, ἐν ᾧ ἡ χαρόντισσα ἐπιτιμᾷ αὐτὸν λέγουσα Χάροντα, δὲν σοῦ τάλεγα, χάροντα, δὲν σοῦ τόπα; Ὅπου 'ναὶ πέντε πέρνει δᾶδ, καὶ ὅπου 'ναὶ τρεῖς καὶ ὅπου 'ναὶ δᾶδ καὶ μοναχοὶ μὴν τῆς ξεξευ- [χάρωνε!

Ἡ ἐπιείκεια αὐτῆς ἐμφαίνεται καὶ ἐν ἐτέρῳ ἄσματι, καθ' ὃ νεανίας τις διενουκτέρευσε λάθρα εἰς τὸν κάτω κόσμον εἰς τὴν συνοικίαν τοῦ χάρωνος, ὅστις κατέλθων χλωμὸς καὶ μεμάρμαμένος, ἤκουσε τὴν

σκυλολογία.

Ὁ προγεγραμμένος κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἶχε τόσον ἀγρίαν ἐκφρασίαν, ὥστε ὁ Γεώργιος ἔτρεμεν ἀκουσίως ἐνώπιόν του. Τὸ ἀνάστημά του ἐφαίνετο ὑψηλότερον, ὅλοι οἱ μῦς του ἦσαν τεταμένοι, αἱ παρειαὶ τοῦ ἔκαον, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐσπινθηρόβουλον, ὡσεὶ ἐζήτει νὰ ἐξολοθρεύσῃ ἔχθρὸν, ἢ φωνὴ του ἐξήρχετο βραγχῆν καὶ ἀπειλητικὴν καὶ ἡ ἠχὴ τῶν βρογῶν ἐπανελάμβανε κατῆρπίν του, τὰς φρικώδεις αὐτοῦ καταράς. Καίτοι δὲ ἡ ὀργὴ του παρέφερον αὐτὸν ὁ Γεώργιος δὲν ἠδύνατο ἐν τούτοις νὰ καταστρίψῃ τὰ αἰσθητά ταῦτα ἀνθρώπου, ὅστις χωρὶς νὰ διαπραχῇ ἐγκλήματ' ἐκείνου, ἀπεδιώχθη ἐκ τῶν κτημάτων του καὶ κατεδιώκετο νῦν ὡς ἐγρίον θηρίον.

— Αἱ σκέψεις αὐταὶ εἶνε παραμυθητικαί, εἶπεν εἰς τὸν προγεγραμμένον, θὰ ὑποφέρητε εὐκολώτερον ὁμῶς τὴν δυστυχίαν σας, ἐὰν ἀναλογίζησθε τὴν μέλλουσαν

ὁσμὴν τοῦ ξένου καὶ ἠρώτα τὴν χαρόντισσα

'Ανθρώπου μυρωδὴ γραικῶ, γῆ, ποῦρι, φαίνεται μοι 'ς

ἀλλ' ἐκεῖνη λυπηθεῖσα τὴν νεότητά του οὐ μόνον τὸν ἀπέκρουεν, ἀλλὰ καὶ ὑπέβόησεν τὴν ἀπόδρασίν του.

ΠΡΟΑΨΕΙΣ.— Ἀπὸ τῆς πρωτοχορονίας πρὶν ἢ σκεφθῶσιν εἰς τίνα δέον νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσοδός, ὅπως κάμη τὸ καλὸ ποδαρικό, ἵνα ἢ εὐτυχῆς τὸ ἀρχόμενον ἔτος, ἀναρτῶσι πρὸ τοῦ ἀνωφλίου τῆς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ γνωστὸν φαρμακερὸν κρομμυνοειδὲς φυτὸν σκελετοῦρα, ὅσα δὲ φύλλα αὐτοῦ μαρνανθῶσι κατὰ τὸν Ἰανουάριον τόσος τῶν ἐν τῷ οἴκῳ θ' ἀποθάνωσι διαρκούντος τοῦ ἀρχαιμένου ἐνιαυτοῦ. Ὅπισθεν τῆς εἰσοδοῦ τιθέασιν ἕνα λιθὸν ἢ τεμάχιον σιδήρου, ἵνα διέλθωσι τὸ ἔτος οἱ ἐν τῷ οἴκῳ σιδερακόφαλοι. Τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου (29 Αὐγούστου) τοποθετοῦσιν ἐπὶ τραπέζης τόσα φύλλα σικῆς, ἐπιπεπασμένα δι' ἄλατος, ὅσοι κατοικοῦσι τὸν οἶκον, τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων διδούσιν εἰς τὰ φύλλα ἐξ αὐτῶν τὸ μέτρον πρῶτας μαρνανθῶν προμηνύει τὸν θάνατον ἐκείνου, οὐ τὸ ὄνομα ἔφερε. Τὴν ἀκόλουθον πρωΐαν ἐξέρχονται ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ὁ μὴ ἰδὼν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πλήρη τὴν σκιάν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ θ' ἀποθάνῃ ἐν τῷ τῆς ἔτους. Ἄμα ἰδὼν τις πρωτοδρεπὲς προῖον λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ διὰ τῆς δεξιᾶς, ἢν ἐκταίει ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς ἀριστερᾶ, καὶ ἂν δὲν φθάσῃ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, τούτο δηλοῖ, ὅτι δὲν θέλει ζῆσαι μέχρι τοῦ ἐπιόντος ἔτους νὰ φάγῃ ἐκ τοῦ καρπού ἐκείνου.

Ὅταν ἀνατριγιάξῃ τις λέγουσιν «ὁ χάρος τοῦ θυμάται». Θάνατον προμηνύουσιν αἱ οἰμῶγαι κύνος πρὸ οἰκίας κατοικοῦμένης, ἢπερ παρατηρεῖται καὶ ὅταν παρ' αὐτὴν κρᾶζῃ νύκτωρ ἡ γλαυζὴ ἢ κροκοῦλι. Οἰωνὸν θανάτου θεωροῦσι τοὺς

ἐπανόρθωσιν. Θαυμάζω τὸ σθένος τῆς ψυχῆς σας, κύριε ἱππότη· ἀλλὰ τὸ αἰσθημα τούτου τοῦ θαυμασμοῦ μὲ ὠθεῖ νὰ σὰς ἀπευθύνω μὴν ἐρωτήσῃν, ἥτις θὰ σὰς φανῇ ἀδιάκριτος ἴσως. Τὴν τελευταίαν ὁμῶς νύκτα πολλὰκις μὲ ἀπεκαλέσατε φίλον σας, ὥστε δὲν θὰ διστάσω νὰ σὰς ἀπευθύνω αὐτῇ. Δὲν εἶσθε ὁ Μὰξ Στούμπφ ἢ Σβάϊνμπεργ;

Ἐν τῇ ἐρωτῆσει ταύτῃ ἐνυπῆρχε τι τὸ γελοῖον, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ Γεώργιος δὲν ἠδύνατο ν' ἀμφιβάλλῃ, καθόσον ἡ διαρκὴς σοβαρότης τοῦ προσώπου τοῦ ἱππότη ἐξέλιπεν ὡς διὰ μαγείας. Ἐγέλασε κατ' ἀρχὰς χαμηλοφῶνως, ἀλλὰ κατόπιν ἐνάγγασε θορυβώδως, ἐμιμήθη δ' αὐτὸν καὶ ὁ μουσικὸς τοῦ Χάρδτ.

Ὁ Γεώργιος παρετήρει ὅτι μὲν τὸν ἔνα, ὅτι δὲ τὸν ἄλλον, μὴ γνωρίζων τί ἐσήμαινον οἱ γέλωτες αὐτοῦ. Ἡ ἀμνηχανία του ὁμῶς αὐτῇ ἐξήγησε περισσώτερον τὴν ἱλαρότητα τῶν δύο ἄλλων. Ὁ προγεγραμμένος ἐπάρτησεν ἐπὶ τέλους γελῶν.

διχτόπυγας ἀστέρας, πιστεύοντες, ἀπὸ ἐκείνου κατὸς ἀντιπροσώπου αἰετὸς εἰς τὸν ἀσπρῶτα μὰ ἀπὸ ἕνα ἀστέρα, κατερρέοντα καὶ ἐξαφανίζομενον εἰς τὸ ἀπείραν δύνανται ἐκεῖνος μεταβάσῃ εἰς τὴν αἰωνιότητα. Καὶ περὶ ἀνδραγαθῶν μὴ διάγοντος ἐν ἀρκονία λέγουσι, ἐδὲν ἐμιμῶν τὰ ἄστρα τῶν καλοῦμένης γρόσσα, περιγραφομένης ὡς ἀκαλοῦθως ἐπὶ ἡλθῃ γρόσσα, δι' ἡλ. ἐπέ-ρασε πνεῦμα καὶ τοῦ ἐπαίξῃ μίαν παλαμάν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο τὸ ἄστρον του δυνατὸν δὲν τὸν ἐσκέτωσε μόνον τοῦ ἀφῆκε τὴν τρεμοῦλα.

Καίτοι ἐν παρόδῳ, παρατίθεται τὸ δίστιχον

ὅποιος πιστεύῃ γυναικὸς κάλλο νὰ τοῦ ῥῆθῃ ἐπὶ βολαῖ τὸν ἔβαλε τὸν θάλοο εἰς τὴν μπόδιτ'.

Ἐξ οὗ φαίνεται, ὅτι, ὅσα μεγάλην σπουδαιότητα καὶ ἀν ἀποδίδασιν εἰς τὸ νόσημα, προτιμῶσιν αὐτὸ τῆς γυναικείας πολυμηχανίας.

Ἡ ἀνωτέρω δοξασία περὶ ἀστέρος ἐπεκράτησε πιθανῶς ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων, ὡς δυνατόν εἶναι εἶσαι ἐκ τῆς ἐπομένης ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς «Ἰαίω δι' εὐχὴν ἀστὴρ Ἀλεξάνδρου» ἀνακαλυφθείσης πρὸ μικροῦ εἰς τὸ ὑποτιθέμενον ἄντρον τοῦ Διὸς ἐπὶ τοῦ δρους τῆς Ἰδης.

Ἐκτός τούτων ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ νεκροῦ μείνῃ κατὰ τὴν ταφὴν ἡμικλειστός μέλλει ν' ἀποθάνῃ προσεχῶς συγγενῆς του. Θάνατος προκαλεῖται ἐὰν ἐπιμῶσθαι τραπεζῆς φωτίζωσι τρεῖς λυχνίας, ἢ ἐὰν νύκτωρ κρᾶζῃ ὄνις, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι τὸ κακὸν προλαμβάνεται ἐὰν πάραυτα θυσιασθῇ ἡ κρᾶσσα. Ὅταν δὲ παρρησιῶσθαι τις ἐμπροσθεν λειψάνου, τούτο σημαίνει, ὅτι προκαλεῖται ὑπὸ τοῦ τεθνεώτος διό κόπταται τεμάχιον ἐκ τῶν ἱματίων αὐτοῦ καὶ τὸ ρίπτουσιν εἰς τὸν νεκρικὸν κρᾶββατον ἐν αὐτῷ πρέπει νὰ ρίψωσι τὸ κτένι,

Ἐν Κανίους Κρήτης Γ. ΙΑΚ. ΚΑΛΑΪΣΑΚΗΣ

δι' οὐ ἐκτενίσθη τελευταῖον ὁ νεκρὸς καὶ τὴν βελόνην δι' ἧς ἐρραψάν τὸ νεκρικὸν προσκεφάλαιον.

Οἱ ὄρανοι ἐπαρξίωται, ἐξαιρέτως οἱ ποιμένες, προοιωνίζονται τὰ περὶ θανάτου ἐκ διαφόρων σημείων παρατηρουμένων ἐπὶ τοῦ ὄσπου τῆς ὀμοπλάτης κοιτάδας τῶν αἰγοπροβάτων ἐν αὐτῷ μαντεύουσι καὶ περὶ διαφόρων ἄλλων περιστάσεων, οἷον περὶ ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας, περὶ τῶν κλοπῶν, περὶ τῶν κινήσεων καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ ἔχθρου ἐν καιρῷ ἐπαναστάσεως, περὶ τῆς μελλούσης ἐκβάσεως μάχης κ.τ.λ.

Εἰς πίστωσιν τῆς δοξασίας περὶ τοῦ ἀδυνατοῦ τῆς ἐκκαλείσεως τῶν ἐλαττωμάτων εὑρηται, ὅτι «τὸ χούι εἶναι εἰς τὴν ψυχὴν καὶ βγαίνει μαζὶ μὲ τὴν ψυχὴν».

Καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀτυχεῖς περιστάσεις ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὰ θανατηφόρα δυστοχήματα φοβοῦνται, ὅτι θὰ ἀραδόσῃν καὶ λέγουσιν «ἔως τὰς τρεῖς πηδᾶ ὁ χορὸς». Ἐὰν πράγματι συμβῶσι τρεῖς ἀλαπαλάλληλα δυστοχήματα, τότε πλάνουιν ῥοῦσιν ἐαυτοὺς ἠσφαλισμένους ἀπὸ τῶν δυσμενειῶν τῆς εἰμαρμένης.

Δοξάζουσιν, ὅτι ὁ ἐσωπριζόμενος τὴν νύκτα «βλέπει τὸν χάρον του» καὶ ὁ ἀνοίγων τὴν νύκτα κινώτιον «ἀνοίγει τὸν τάφον του».

Εἰς ἐπίματρον τῶν προεκτεθέντων προσθετόν τὸ ἀδιαφιλονίκητον ἀξίωμα τῶν πολλῶν, ὅτι ὁ μὲν πτωχὸς ἀποθνήσκει καθ' ἑκάστην, ὁ δὲ πλούσιος ἐσπᾶς.

Μόλιον ἐτοῦτο μὴδὲ γῆς ποτὲ 'ς τὸν νοῦ του Πᾶσις εἰς τὸν ἄδην θὰ διαβῇ, πᾶς ἔχει ν' ἀποθάνῃ.

Ἐν Κανίους Κρήτης Γ. ΙΑΚ. ΚΑΛΑΪΣΑΚΗΣ

θρώπων. Δὲν θ' ἀντήλλασσον τοὺς βράχους τούτους ἀντὶ τῆς μεγαλοπρεπεστείας αἰθούσης ὄρατου ἀνακτόρου.

— Μάλιστα, μεταξὺ φίλων, ὅταν εὐθύμως κυκλοφορῇ τὸ ποτήριον, ὑπέλαβεν ὁ προγεγραμμένος, ἀλλὰ νὰ μὲν τις μόνος καὶ ἀκουσίως ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας σκεπτόμενος τὴν δυστοχίαν του, ὅταν ἡ καρδιά ποθῇ χλοερὰ δάση καὶ κυανοῦν οὐρανόν, ὅταν τὸ βλέμμα ἀπειρηκὸς ἐκ τῆς ὑπογείου παύτης λαμπρόσητος θὰ ἐπιπέσει νὰ βυθισθῇ, εἰς θελατικόν τι τοπειρον καὶ νὰ πλανηθῇ πέραν διαγελωσῶν κοιλάδων ἐπὶ μεμάρμαμένων ὄρων τῆς πατρίδος, ὅταν τὸ οὐς ἐκκαφάνθῃ ἐκ τοῦ μονοτόνου ψιθύρου, τῶν κατὰ σταγόνας πιπτόντων ἐκ τῶν βράχων ὑδάτων, ὅπως κρημισθῶσιν εἰς ἀπύθνεα βᾶθη θὰ ἐπεθῶμαι ν' ἀκούσῃ τὸ ἄσμα τῶν κορδαλῶν καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὸ ἄγγος τῶν θηραμάτων ὑπὸ τοῦς θάμνους!

— Δυστοχισμένε! εἶνε ἀληθές, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπομόνωση καθίσταται φρικώδης!

— Καὶ ἐν τούτοις, ἐξηκολούθησεν οὐτός, ἀνορθούμενος μεγαλοπρεπῶς, ἐν ᾧ ὑπερηφανία πλήρης προκλήσεως ἔλαμπεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ἐν τούτοις θεωρῶ ἑμαυτὸν εὐτυχὴ διότι, χάρις εἰς ἀφωσιωμένους μοι ἀνθρώπους, εὐρον τὸ καταφύγιον τούτο. Μάλιστα, θὰ προὔτιμών νὰ κατέλθω εἰς βάθος ἑκάτὸν ἐπιποδῶν ὑπὸ τὴν γῆν, εἰς μέρη, ὅπου τὸ στήθος δὲν εὐρίσκει πλέον ἐέρα ν' ἀναπνεύσῃ παρὰ νὰ περιπέσω εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου καὶ ἐὰν γείνω τὸ παιτήριον αὐτῶν καὶ ἐὰν μέγχις ἐκεῖ μὲ κατεδιώκων, οἱ αἰμοχαρεῖς τῆς Συμμαχίας σκύλοι, θὰ ἠδύναμην διὰ τῶν ὀνύχων νὰ ἐκκαψῶ διδοθὲν διὰ τῶν σκληρότερων βράχων, νὰ καταβῶ περισσώτερον ἀκόμη μέχρι τῶν σπλάγγων τῆς γῆς. Καὶ ἐὰν ἤρχοντο καὶ ἔως ἐκεῖ θὰ κατηρώμην τοὺς ἁγίους διότι μ' ἐγκατέλειπον καὶ θὰ προσεχάλουν τὸν διάβολον νὰ μοι ἀνοίξῃ τὴν θύραν τοῦ Ἄδου ὅπως προφυλάχθῶ ἀπὸ τὰς καταδιώξεις τοῦ αἰσχροῦ αὐτοῦ

— Δὲν εἶσθε λοιπὸν ὁ Σβάϊνμπεργ; ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος μετὰ λύπης, ὥστε πρέπει νὰ σὰς ὀμιλῶ χωρὶς νὰ γνωρίζω τὸ ὄνομά σας. — Νεανία! εἶπεν ὁ προγεγραμμένος μετ' ὑπερηφανίας καὶ εὐμενείας ἄμα, διὰ τῆς ἐντίμου καὶ εὐθείας διαγωγῆς σας, διὰ τοῦ εὐκρινέως καὶ ἀδρόνου ἠθους σας καὶ διὰ τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντός σας ὑπὲρ τοῦ δυστυχῶς δουκὸς, ἀπεκτήσατε καλὸν φίλον. Ἀρκέσθητε εἰς τούτο, μὴ ἐρωτᾶτε δὲ περιπλέον τι μὴ μόνη λέξις ἠδύνατο ἴσως νὰ καταστρέψῃ τὰς φιλικωτάτας σχέσεις μας, αἵτινες τοσοῦτον μοι εἶνε εὐάριστοι. Χαίρετε, ἐνθυμηθετὸν προγεγραμμένον καὶ ἐστὲ βέβαιος ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας θ' ἀκούσητε νὰ ὀμιλῶσι περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀνόματός του... Ἐφαίνετο εἰς τὸν Γεώργιον ὅτι ὑπὸ τὸ ἀπλοῦν τούτο ἔνδυμα ἐκρυπτετο ἡγεμόν ἀποχαριετίζων θεράποντά του τῶσον μέγα ἦτο τὸ ἀνεκφραστον μεγαλεῖον τοῦ μετώπου του καὶ ἡ εὐγένεια τοῦ βλέμματός του.

ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ ΤΥΦΕΙΣ

(ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΥ ΒΙΟΥ)

Πρό μικρού επαγγέλθεν εκ της εκκλησίας νέα κόρη ωρὰ εκ των συγκινήσεων. Είχεν ακούσει την από του άμβωνος διδασχὴν, καὶ αὐ βαθύταται ἐντυπώσεις ἀπὸ πηλοῦ ἐισέτι ζωηρῶς τὸν ἀπειρον νοῦν της. Εὐγλωττος ἱεροκλήρις, ἐκ τῶν ὀλίγων ἐναρέτων, ὧν οὐ μόνον τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὸν βίον δυνάμεθα νὰ λαμβάνωμεν ὑπόδειγμα, ἠρμήνευσε τὸ ὑψηλὸν θέμα «περὶ τῶν ἐλέγχων καὶ τῶν τύψεων τοῦ συνειδήτους». Εἰς τὰ ὅσα της κόρης περιάγονται ἔτι αὐ λαμπραὶ θεωρίαι, τὰ παραδείγματα, τὰ σαφῆ πορίσματα τὰ ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου καὶ τῶν ὀλισθημάτων πηγαζόντα. Μόνη ἐντὸς τοῦ δωματίου της, στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ της χειρὸς ἀνακαλεῖ ἢ παρθένος τὴν διδασχὴν, καὶ ἡ καρδία της πάσχει! «Θὰ ἦνέ τι ἀφορήτως φοβερόν», λέγει «ὁ ἔλεγχος της συνειδήσεως, ὁ ἀράτος οὗτος ἀλλ' ἀγρυπνος τιμωρὸς τῶν ἀνθρωπίνων ἐγκλημάτων, ὁ ἐν τῇ γῆ προάγγελος τῶν ἠθικῶν ποινῶν, αἰτινες ἀναμένουσι τοὺς πταίσαντας, εἰς τὸν ἄλλον κόσμον τὸν αἰώνιον. Δὲν θέλω νὰ μιμηθῶ τὸν ἀλαζόνα Φαρισσαῖον, τὸν πλήρη τύφου καὶ ἐλκῶν, ὅστις ἐτόλμα νὰ εὐχαριστῇ τὸν Δημιουργὸν διότι δὲν ἐγεννήθη ὅμοιος πρὸς τὸν συντετριμένον καὶ μετανοοῦντα Τελώνην. Ἀλλ' εὐχαριστῶ τὸν Πλάστην λυτρώσαντά με ἀπὸ τῶν βασάνων καὶ τῶν τύψεων της συνειδήσεως. Τὴν καρδίαν μου οὐδεὶς ἔλεγχος δάκνει. Αἰσθάνομαι ὅτι οὐδὲν ἀτοπον διέπραξα ἐν τῷ βίῳ μου, καὶ ποτέ, ἐλπίζω, νὰ μὴ αἰσθανθῶ της συνειδήσεως τὸν σπαραγμόν. Ἡ μετανοία εἶναι ἀρετὴ ἀλλ' οἱ ἐγκληματικὴ μόνοι μετανοοῦσι καὶ οἱ πταίσται. Εἶθε τὴν ἀνάγκην της μετανοίας νὰ μὴ δοκιμάσῃ ποτέ ἢ

ἀλγούσα καὶ συντετριμμένη ψυχὴ μου. Ποία φρικαλέα τιμωρία! Μὲ ποίαν δυνάμιν παρέστησεν αὐτὴν ὁ κηρύξας! Πόσον πειστικῶς εἰκόνισε τὴν δυστυχίαν ἐκείνων, οἵτινες, παραδιδάσαντες τὸ καθήκον των, ὑπέστησαν ἀμείως τοῦ ἐλέγχου τὴν ἀδυσώπητον τιμωρίαν! Μὲ ποίαν νευρῶδη σαφήνειαν ἐξείκονισε τὰς αγωνίας τῶν ἐνόχων, οὐδαμοῦ ἀνευρισκόντων γαλήνην, ἀλλὰ πάντοτε, καὶ εἰς τοῦ πλούτου τὸν κόλπον, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀπολαύσεων της τρυφῆς, καὶ τῆ σιωπῆ της νυκτὸς οἰμαζόντων καὶ σπαραττομένων ἐκ τῶν πληγῶν της Ἐρινύος, ἢν ἐκάλυψε συνειδήσιν! Θεέ, ποία ποιητὴ ἢ τοῦ ἐνόχου, ὃν ἄγνωστὸς ὁ κόσμος ἀλλ' ὃν καταδικάζει ὁ αὐτὸς σου!..... Ἀλλ' ὅτε ἀνέμιξε τὴν γυναῖκα εἰς τὴν διδασχὴν τοῦ ὁσβάσιμου ἐκείνου διδασκαλοῦ, ὅτε ἐλάλησε περὶ τῶν ὀλισθημάτων καὶ τῶν παραπτώματιν της γυναίκας καὶ της κόρης δὲν ἐνόησα διατὶ φοικὴ αἰφνιδία ἐπλήρωσε τὴν ψυχὴν μου. Ἐνόμιζον ὅτι συνειδήσεως ἔλεγχος καὶ γυναῖκες οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἔχωσι κοινόν. Μήπως ὅμως τὸ ἐγκλημα ἐνεπευτέθη εἰς τὴν γῆν μόνον διὰ τοὺς ἀνδρας; Μήπως δὲν εἶναι κοινόν, ὅπως κοινὰ εἶναι αἱ πικρῖαι καὶ αἱ τέρψεις ἐξ ὧν, ὡς ἔλεγε, πηγαίνει ἐπίστε; Ἐν τούτοις μ' ἐτρόμαξεν ἡ ἀποστροφή ἐκείνη.....». Καὶ οἰνεὶ ὅπως ἀνακεφαλαίωσεν τοὺς συλλογισμοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς φόβους εἶπεν ἡ ἀθῶα κόρη ἔγειρομένη καὶ σπυδουσα νὰ ἐξέλθῃ: «Βεβαίως ὁ ἔλεγχος της συνειδήσεως θὰ εἶναι τι δεινότερον της κολάσεως... Θεέ, λύτρωσόν με ἀπὸ τὴν ἀδυσώπητον ποινήν...». Ἡ γυνὴ ἡ κόρη ὅτι εἶναι αὐτοβουλία καὶ ἐλευθερία, καὶ συνεπὶς εἰς τὰς ἰδίας ἐαυτῆς χεῖρας ἀπέκειτο ν' ἀποφύγῃ τὴν βίασάν, καὶ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὴν ποινήν τῶν ἐλέγχων, ἥτις εὐλόγως τὴν ἐφοδίζε.

Παρήλθον ἑκατὰ ἑβδομάδες. Ἡ κόρη

καὶ ἡ οἰκογένειά της μετέβη εἰς τὴν ἐσχόνην, ὅπου ἡ θεὰ της φύσεως, ἀπὸρροφήσασα τὴν προσοχὴν της, ἐμετρίασε τοὺς ἀορίστους φόβους, οἵτινες, ἠγνοεῖ καὶ αὐτὴ, διατὶ τὴν ἐτάρασσαν. Εἰς τὴν ἡλικίαν της ἄλλως αἱ ἐντυπώσεις ἦσαν ἐφήμεροι. Δύο ἔτη μετὰ τοῦτο ἐπανευρίσκειν ἐντελῶς ἀναπτυχθεῖσαν τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦν, τὴν κόρην ὠραίαν καὶ θελκτικὴν, καλλύνουσαν τὰς ἐσπερίδας, ἐμπνέουσαν γοητείαν ἀνέκφραστον, καὶ θαυμασμοὺς ἐπανελημμένους. Εἶναι ἡ ὥρα της νυκτὸς. Γλυκὺ προανάκρουσμα ὀρχήστρας ἤγει ἐντὸς αἰθούσης πλουσίας μεγάρων ἀπαστράπτοντος ἐκ τῶν φώτων. Ὁ μουσικὸς χρόνος καθορίζεται μετ' ὀλίγων σταθερῶς, καὶ ἡ εἰσαγωγή μετατρέπεται εἰς μεθυστικὴν βάλς ὑπὸ τοὺς ἤχους της ὁποίας φρίσσουσι οἱ χορευταί. Ὡ! πῶς ὀλισθαίνει λεληθότως ἡ κόρη εἰς τὴν ἀγκλήν τοῦ κομποῦ συγχορευτοῦ της, πῶς, φερόμενὴ γοργῶς, ἀσθμαίνει ἐκ χαρᾶς καὶ εὐδαιμονίας, μεθύουσα ἐν τῇ χλιαρᾷ ἐκείνῃ ἀτμοσφαιρᾷ καὶ σπαιρούσα ἠδέως ὑπὸ τὴν φλογερὰν πνοὴν καὶ τὴν ἐλαφρὰν θλάψιν τοῦ συγχορευτοῦ της; Ὁ χορὸς ἐτελείωσεν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἢ μεθυστικὴ ὄνειροπόλησις: Τῆς νυκτὸς αἱ ἐντυπώσεις, τὰ θελκτικὰ ὄνειρα, τὰ ὑπὸ τὴν ἀρωματικὴν της αἰθούσης ἀτμοσφαιρᾶν γεννηθέντα, καὶ ἐκ της θερμότητος τῶν τρυφερῶν λόγων τοῦ νέου ἀναπυχθέντα ἐπέπρωτο νὰ ζήσῃσι διαρκέστερον τῶν ἐντυπώσεων, ἅς εἶχε λάβει ἡ κόρη, ὅτε πρὸ διετίας παρέστη εἰς τὴν ἀπ᾿ ἐκκλησίας διδασχὴν. Τότε εἶχε φοβηθῆ, καὶ ἤθελε νὰ λησμονήσῃ. Ἡδὴ ἦτο εὐδαιμων καὶ ἔτρεμε μήπως λησμονήσῃ. Ἀνησυχία καὶ ποθητὴ κατεχε τὴν κόρην. Εἰς τὰ ὅσα της, μετὰ τῶν ἤγων τοῦ βάλς ἐκείνου, ἀντήχουν καὶ οἱ φθόγγοι ἀλλῆς προσφιλοῦς μουσικῆς φωνητικῆς, ἧς ἠδυνάται νὰ καθορίσῃ τὸ μυστηριώδες θέλημα, ἠσθάνετο ὅμως ὅλην τὴν μαγείαν.... Εἰς ἠδεις βεβασιμῶς διήλθεν ἅπας ὁ χειμῶν,

κα φορβῆς. Μετὰ τοῦτο ἤρξαντο ἀνερχόμενοι τὸ ὄρος. Μόλις εἶχον προχωρήσει βήματα τινα, ὅταν ὁ ἤχος κώδωνος ἐτάραξε τὴν ἐπιδητικὴν πρωϊνὴν ἠρμίαν ἠκούσθη τότε καὶ δεύτερος κώδων, τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρες ἄλλοι ἠνώθησαν μετὰ τῶν πρώτων, μεχριστότου ἢ μελωδικῆ συμφωνία δώδεκα περίπου κώδωνων ἀντήχησεν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων καὶ τῶν παρακειμένων κοιλάδων. Ἐκπλακτός ὁ νεανίας συνεκράτησε τὸν ἵππον του. — Τί συμβαίνει; ἀνέκραξε. Ἐξερράγη πυρκαϊὰ ἢ εἶνε μεγάλη τις σήμερον ἐορτὴ; Θεέ μου! ἡ ἀσθένειά μου μ' ἔκαμε νὰ λησμονήσω τὰς ἡμερομηνίας καὶ δὲν ἀναγνωρίζω πλέον τὰς Κυριακὰς ἢ ἐκ τῶν καινουργῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν λευκῶν ποδιῶν, τὰς ὁποίας φέρουσι αἱ νέαι κόραι. — Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς πλείστον ἀλλους πολεμιστάς, ἀπήντησεν ὁ μουσικὸς: ἐγὼ αὐτὸς ἐδέησα πολλάκις νὰ σκεθῶ, ὅπως ἐνόησω ποῦ εὐρίσκουμαι, ὅταν ἀπτόμην ἄλλα πράγματα σοβα-

Ὁ μουσικὸς ἐν τούτοις εἶχεν ἀνάψει τὰς δάδας ἀναμένων εἰς τὴν ἐξοδὸν τοῦ σπηλαίου ὁ προγραμμαμένος ἠσπασθὴ τὸν Γεώργιον καὶ ἔνευσεν αὐτῷ ν' ἀπομακρυνθῇ. Ἀνεχώρησεν οὗτος ἀλλὰ δὲν ἐγίνωσκε πόθεν προήρχετο τὸ ὅτι οὐδέποτε ἀνθρώπος προσεβίβασεν αὐτὸν τοσοῦτον καὶ ἐράνη συγχρόνως αὐτῷ ἀπειρος ἀνώτερός του. Οὐδέποτε ἠσθάνθη, ὅπως κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅτι ἀνθρώπος, ἀπογυμνωθεὶς πάσης ἐξωτερικῆς ἐπιδείξεως, ὑπὸ χοδρὸν ἐνδυμα καὶ ἐν τῇ ἀθλιεσέει καταστάσει, δύναται νὰ διατηρήσῃ ἀρκετὸν ὄψος καὶ δύναμιν ὅπως ἐκθαμβῶ καὶ ἐκπληττῇ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τῇ ὑποδυστέρει αὐτῶν θέσει.

ὑπὸ τῶν σκέψεων τούτων κατεχόμενος διήλθε τὸ σπηλαίον. Αἱ καλλοκαὶ της φύσεως, αἰτινες ἐφείλκυσαν τὴν προσοχὴν του κατὰ τὴν ἐξοδὸν του εἰς τὸ σπηλαίον, ἀπωλέσθησαν τὴν φορὰν ταύτην δι' αὐτόν. Δὲν ἐξεπλήττετο πλέον, διότι τὸ πνεῦμά του ἀπησχολεῖτο ὑπὸ ἄλλου

ἀντικειμένου εἰς ὃ ἡ φύσις ἐβρίσκετο γοητευτικότερα της ἐρεβώδους λαμπρότητος τῶν βράχων τούτων. Ἐθαύμαζε τὸ μέγεθος τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀνυψουμένου ὑπερῶν τῶν ἐπιγείων πραγμάτων καὶ ἐσκέπτετο τὸ μεγαλεῖον της ψυχῆς, ἥτις καὶ ὑπὸ ἐνδύματα ἐπαίτου, ἀδυνατεῖ νὰ κρύφῃ τὴν εὐγένειαν αὐτῆς.

Ἡμέρα φωτεινὴ καὶ λαμπρὰ παρουσιάσθη εἰς τὰ βλέμματα τῶν ὀδοιπόρων ὅταν ἀπὸ τοῦ σκότους τοῦ σπηλαίου ἐξῆλθον εἰς τὸ φῶς. Ὁ Γεώργιος ἀνέπνευσεν ἐλευθερώτερον τὴν πρωϊνὴν δροσερὰν αὔραν, διότι ἡ διακεχυμένη ἐν τῷ σπηλαίῳ ὕγρασις, ἥτις ἔδωκεν ἴσως αὐτῷ τὸ ὄνομα Σπήλαιον της Οὐμίλης περιέσφιγγε τὸ στήθος του. Ἐπανεῦρον τὸν ἵππον τοῦ νεανίου εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εἰς ἣν ἀφῆκαν αὐτόν, ζωηρὸν ὡς πρότερον, ὡς καὶ τὸν ἐπλισμόν του προσεδεδεμένον εἰς τὸ ἐπίπκον. Ὁ Γεώργιος διητήρησε τὴν ἐνδυμασίαν του, ὡς καὶ τὸ σάγμα τοῦ ἵππου του, εἰς ὃν ὁ χωρικὸς ἔτεινε δρᾶ-

καὶ ὅτε τὸ ἔαρ πρόεκυψεν ἠσθάνθη βιαίως ἡ κόρη ὅτι, μετὰ της βλαστήσεως τῶν δένδρων καὶ τῶν διακοινησῶν καλύκων τῶν ῥόδων, εἶχε διανοιγθῆ καὶ ἡ τῆς κλειστῆ καὶ ἀπρόσιτος κάλυψ της παρθενικῆς της καρδίας. Ἡ πνοὴ τοῦ ἔαρος ἐξωογόνει τὴν φύσιν, καὶ ἄλλη ἔαρος πνοὴ, μάλλον θελκτικὴ, ἐξωογόνει τὴν κόρην. Εἰς τὴν ἀκτὴν της θαλάσσης συνεπληροῦτο λεληθότως τὸ εἰδύλλιον. Ἐντὸς αἰθούσης θερμῆς, οἰνεὶ ἐντὸς θερμοκηπίου, εἶχεν ἀρχίσει ἀορίστως καὶ βαθμῆδον ἐπερατοῦτο ὑπὸ τὰς αὔρας τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ τῶν ἠδῶν ψιθυρῶν τῶν πτύων τοῦ ἐξοχικοῦ δάσους. Ὁ νέος ἀπέβη ἔκτοτε διὰ τὴν κόρην ἀδυσώπητος ἀνάγκη της ψυχῆς, τύραννος, ὑπὸ τὸν γλυκὺν ζυγὸν τοῦ ὁποίου ἐπόθει νὰ ζῆσῃ καὶ ν' ἀποθάνῃ! Καὶ ἡ δειλὴ παρθένα, ἡ τρέμουσα νὰ εἰσέλθῃ τὴν νύκτα ἀνευ φωτὸς εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἠσθάνετο ὅτι εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὴν ἐρημίαν τοῦ κήπου μόνη, ἐν ὧρα μεσονυκτίου, διὰ νὰ ἴδῃ τὸν προσφιλέστατον της καρδίας της φίλον, καὶ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν θερμὴν παρακλήσιν του, καὶ τὸν ἀφρονα ὄρκον, ὃν ἐν στιγμῇ παραφορᾶς ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ στόματός της ὁ νέος. Καὶ ἐξετέθη πολλάκις, καὶ πολλάκις ἡ αὐγὴ εὖρε τὸ ζεῦγος ἀγρυπνοῦν, εἰς μέθησιν καὶ εὐδαιμονίας παραληρήματα, ὑπὸ τοὺς ἀνθηρῶς κλάδους πασχαλέας ἐρωτικῆς: «Τῆς αὐγῆς οἱ ῥόδινοι δάκτυλοι ὀμοιάζουσι τοὺς ἰδικούς σου», ἔλεγε εἰς τὴν φίλην του ὁ ἐκβεβαχέμενος νεανίας. «Ἡ χλόη πίνει τὴν δρόσον της αὐγῆς: ἄφες καὶ ἐμὲ νὰ πῶ τὴν δρόσον καὶ τὸ μέλι τῶν χειλέων σου....».

Φαίνεται ὅτι, ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ὁ χρόνος διέρχεται εὐδαιμόνως καὶ ταχέως. Ἐκάστη ἐσπέραν τὰ εὐτύχη πλάσματα ἐβλέποντο ὅπου ἠδυνάτο, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις δὲν συνέπιπτε νὰ ἰδῶ-

θῶσιν ἐβλέποντο πάλιν διὰ της φαντασίας. Οὕτω διήλθε τὸ θέρος. Ἦλθε καὶ παρήλθεν ὁ χειμὼν χωρίς οἱ πόλοι τοῦ νὰ μετριάσωσι τὸ πῦρ, ὅπερ, ἐνῶ κατηνάλισκεν, ἔτρεφε τὴν κόρην καὶ τὸν νέον. Αἱ πρώται αὔραι τοῦ δευτέρου της εὐδαιμονίας τῶν ἔαρος ἤρξαντο πνέουσαι. Δύο ἔτη εἶχον παρέλθει, καὶ ἐν τούτοις, τίς θὰ τὸ πιστεύσῃ; καὶ αὐτὴ τοῦ αἰσθημάτων δύναμις ἐπέπνεε τὸ ζεῦγος! Οὐδὲν περὶ αὐτοὺς εἶχεν ἀλλάξει. Ἐζῶν ἐν θελκτικῇ μονοτονίᾳ, ἥτις ὅμως ἀπέτελει τὴν χαρὰν καὶ τὴν τέρψιν τοῦ βίου των. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔαρος ἐν τούτοις ἡ νέα ἀπέβη χλωμὴ, καὶ ἡ αἰθούσα ὀσιμέραι ὠχρότης της ἀνησυχίαν τὴν οἰκογένειάν της. Ἡ κόρη ἦτο μονογενὴς. Ἡ πρὸς αὐτὴν λατρεία τῶν γονέων της ἦτο τυφλὴ, παράφορος, ἀνέκφραστον. Ἡ φύσις εἶχεν εὐνοήσει τὸ τέκνον των, οἱ δὲ γονεὶς ἐσπεῦδον νὰ συμπληρώσωσι διὰ ταχείας καὶ πρωίμου παιδείσεως τὰ χαρίσματα, δι' ὧν ἡ μοῖρα ἐπροίκισε τὴν παρθένον. Διδασκαλίσει ξέναι, κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν κρατοῦν ἀπὸ τινος σύστημα, οὕτινος οἱ ἀμφίβολοι καρποὶ δὲν πρόκειται νὰ κριθῶσι σήμερον, μετεπόμενον ἐξἄθεν; καὶ εἰς αὐτάς, ἀνεξετάστως ὅλως καὶ ἀνεπιτηρήτως, ἀνετίθετο τὸ λεπτόν ἐργὸν νὰ διαμορφώσωσι τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν κόρης, ἧς ἠγνόουν τὴν φύσιν, τὰς κλίσεις, τὸν χαρακτήρα. Ἡ μήτηρ, ἡ γεννήσασα καὶ ἀναβρέψασα, ἡ γνωρίζουσα ἢ ὀφείλουσα νὰ γνωρίζῃ κατὰ βάθος τὰς ῥοπὰς καὶ τὸν χαρακτήρα καθόλου τοῦ τέκνου της, ἀπέκλειετο οἰνεὶ της ἀνατροφῆς του καθ' ἣν ὦραν ἡ κόρη, ἀναπτυχθεῖσα ἤδη σωματικῶς, καὶ εἰς τοὺς βεβασιμῶς καὶ τοὺς πόθους της ἡλικίας της ἀφιερμένη, ἀπειρος καὶ εὐπιστος, εἶχεν ἀνάγκην τοῦ ἀκοιμητοῦ μητρικοῦ ὀφθαλμοῦ ὅπως ἀγρυπνῇ ἐπ' αὐτῆς, καὶ τῶν φιλοστόργων συμβουλῶν, δι' ὧν νὰ πηδαλιουχηθῇ τὸ εὐθραυστον της ζωῆς καὶ της καρδίας της ἀκάρτιον. Ἀντὶ τούτου ἡ

μήτηρ ἀπεσῶρε εἰς τὰ δωμάτια της, ἢ δὲ διδάσκαλος ὑποκατέστησεν ἐν τῇ ἀνατροφῇ τὴν μήτέρα! Κόρη καὶ διδάσκαλος ἀπέβησαν φίλοι. Ἦσαν σχεδὸν της αὐτῆς ἡλικίας, ἀμφοτέραι βεβωβῆσαι, κομψαί, φύσεις ἐπιρρεπείς εἰς τὸ ὠρατον, κατανυσσόμεναι εἰς τὸ κάλλος της φύσεως, ἐνθουσιῶσαι εἰς τὸ γόητρον της ποιήσεως, ποθοῦσαι τὸ ἀγνωστον, πάσχουσαι καὶ ἀγνοοῦσαι διατὶ ἔπασχον, μελαγχολῶσαι χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι τὸ διατὶ. Εἰς τοὺς περιπάτους, βαδίζουσαι με συμπεπλεγμένους τοὺς βραχίονας, δροσεραὶ, σπαργώσαι, κομψαί, προύκαλον τὸν θαυμασμόν τῶν διαβατῶν. Νεαὶ ἀμφοτέραι εἶχον της ἡλικίας των τὴν ποίησιν, καὶ τοῦ φύλου των τὰς θελκτικὰς ἀδυναμίας. Δεσμὸς σοβαρὸς συνάπτων τὴν μαθητρίαν πρὸς τὴν διδάσκαλον, τὴν παιδαγωγὸν πρὸς τὴν ἀνατρεφομένην, οὐδεὶς ὑπήρχεν, οὐδ' ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ. Ἡ διδάσκαλος αὐτῆ, ἔχρηζε κατὰ στιγμὰς παιδαγωγοῦ ὅπως συνέχῃ ἀθάνατος παρεκτροπὰς βεβωβισμῶν, καὶ ἀσκή ἀπὸ περιωπῆς ἐπιτήρησιν, τοῦλάχιστον ἀκρι τοῦ ὀρίου ἐκείνου της ἡλικίας, ὅτε ἡ νέα ἐγκαταλείπει μετὰ λύπης τὰ τερπνὰ ὄνειρα, καὶ χωρὶς νὰ παύσῃ οὐσα γυνὴ, μελετᾷ ὅμως ὀρθότερον καὶ ἐξετάζει βαθύτερον καὶ ὠριμώτερον τὸν περὶ αὐτὴν κόσμον. Πῶς νὰ προσυλάξῃ, πῶς νὰ ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν νέαν ἢ παιδαγωγὸς της, ὅτε, εἰς στιγμὰς ὄνειροπολημάτων φαιδρῶν, ἐπιπτεν ἐκλελυμένη εἰς τὴν ἀγκλήν της μαθητρίας της, της φθῆς της μάλλον, καὶ ἐρυθρὰ, ἀσθμαίνουσα, πάσχουσα χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τί πάσχει, καὶ χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ ἐρευνήσῃ, ἐκρυπτεν εἰς τὸν κόλπον της νέας τὸ πρόσωπόν της, ὅπερ δάκρυα, ἐκ τῶν χάνων ὀφθαλμῶν της πηγάζοντα, εἶχον ἀφρόνως καταβρέξει;.....

Ἡ ἀλλοίωσις της κόρης ἐν τούτοις

τοιαύτη ἡμέρα προσέθετο ὁ μουσικὸς μετὰ βραχέων σιωπῆν. Νομίζω ὅμως, ὅτι δὲν ἐπρεπε νὰ λυπηθῆ, εὐπατρίδῃ μου, διότι ἐν τῷ μέσῳ τῶν δένδρων; Μετὰ ἐν τέταρτον θὰ εἰμεθα ἐκεῖ.

— Καθόσον ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσω χθὲς τὴν νύκτα ὁ πύργος εἶνε ἐκτισμένος ἐπὶ μεμονωμένου καὶ ἀποκρήνου βράχου. Δίκαιε Θεέ! Δὲν θὰ ἠδυνάτο τις νὰ εἰσέλθῃ αὐτόσε εἰάν δὲν συμμαχήσῃ μετὰ τῶν γυμῶν καὶ δὲν μάθῃ νὰ πετᾷ! Ἀλλὰ σήμερον δύναται εὐκόλως νὰ κυριευθῇ διὰ τῶν τηλεβόλων.

— Νομίζετε; Ὑπάρχουσιν ἐν τῇ αὐτῇ τέσσαρα τηλεβόλα, αὐτὰ θὰ ἔκαμαν καὶ αὐτὰ τὸ μέρος των. Ἐὰν παρετήρησατε καλῶς, θὰ εἶδετε ὅτι ὁ βράχος χωρίζεται πανταχόθεν ἀπὸ τῶν πέριξ ὄρεων δι' εὐρείας κοιλάδος, ὅπως ἐκείθειν οὐδεμίαν θὰ ἠδύνατο νὰ προξενήσῃσι βλάβην. Τὸ μόνον μέρος ὅπερ εἶνε ἐγγύς τοῦ ὄρους, εἶνε τὸ μέρος, εἰς εὐρίσκειται ἡ γέφυρα. Ἄς τεθῶσιν ἐκεῖ τηλεβόλα καὶ τότε βλε-

— Εἰς μάτην προσεπάθησεν ὁ Γεώργιος νὰ κρατήσῃ μετὰ τι, ὅπερ προσεκέλευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων του ἡ περιέργος αὐτῆ παραμυθία.

— Ἀκουσον, Ἰωάννη, εἶπε. Σέ, σέ συγχαρῶ διὰ τὰς λέξεις ταύτας ἀλλὰ εἰς οὐδένα ἄλλον θὰ ἐπέτρεπον νὰ με προσβάλλῃ διὰ τοιοῦτων λόγων.

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην, εὐπατρίδῃ,

ρῶτερα της λειτουργίας καὶ της διδασχῆς. Ἀλλὰ σήμερον διαφέρει προσέθηκε σταυροκαπούμενος. Σήμερον εἶνε Μεγάλη Παρασκευή. Εὐλογητὸς ὁ Χριστός!

— Εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας! ὑπέλαθεν ὁ νεανίας. Πρώτην ἤδη φορὰν ἐπὶ της ζωῆς μου, δὲν ἐτίμησα, ὅπως πρέπει, τὴν ἡμέραν ταύτην, ἥτις μὰς ἐνθυμίζει τοὺς εὐτυχεῖς της παιδικῆς μου ἡλικίας χρόνους. Τότε ἔζη εἰεὶ τὸ πατῆρ μου, εἶχον ἀγαθὴν καὶ γλυκεῖαν μητέρα καὶ χαριστάτην μακρὰν ἀδελφὴν. Ὅταν ἤρχετο ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ ἡμεθα πλήρεις χαρᾶς ἀμφοτέροι. Οὐδὲν ἐγίνωσκον περὶ της σημασίας της ἡμέρας ταύτης, ἀλλ' ὑπελογίζομεν τότε ὅτι δύο πλέον ἔμενον ἡμέραι μέχρι τοῦ Πάσχα, ὅτε ἡ μήτηρ μου μὰς εἶδιδε τῶσα ὠρατὰ πράγματα. Ὁ Θεὸς ν' ἀναπαύσῃ αὐτοῦ προσέθετο στρέφον τὸ πρόσωπόν του, ὅπως κρύφῃ ἐν δάκρυ του. Εἶνε ἐκεῖ ἐπάνω καὶ οἱ τρεῖς ἐορτάζοντες τὴν ἁγίαν ἡμέραν!

— Δὲν πρέπει νὰ ὀμιλῇ τις ἀσεβῶς ἐν

προύχρησε. Τού προσώπου της τὰ ῥόδα εἶχον ἀφανισθῆ. ἀπόλεσε τὸν ὕπνον της, εἶχε χάσει τὴν ζωηρότητα της, καὶ ἐπὶ τοῦ ἤθους τὴν ἀπειτυχίαν ἢ σφραγίς τῆς ἀνησυχίας καὶ τοῦ ἐλέγχου. Ἐπὶ τῇ προφάσει συνήθους ἀδιάθεσίας ἐκλείετο συνεχῶς εἰς τὸ δαμάσιόν της, καὶ ἐκεῖ, ἐν τῇ ἀπολύτῳ μονώσει της, ἐμελέτα τὸ πάρελθόν, ἔκτειρε τὸ δυστυχὲς παρόν της, ἔτρεμε πρὸ τῶν φρικτῶν πιθανοτήτων τοῦ μέλλοντος! Ἐγκαληματίας, διωκόμενος κατὰ πόδας ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης, δὲν ἔφριττε πλεόπτερον τῆς δυστυχούς ἐκείνης, εἰς τὴν ἀνοιξὶν τῆς ζωῆς της μόλις εὐρισκομένης, καὶ ἐχούσης πάντα τὰ στοιχεῖα νὰ ἦναι εὐτυχῆς. Ὁ κῆπος, τῆς μέθης καὶ τῆς λήθης της ὁ σιωπηλὸς μάρτυς, δὲν τὴν ἔβλεπε πλέον, ὅπως ἄλλοτε, ἐρχομένη νὰ ἀναμνησθῆ ἐκεῖ, νὰ ρεμβάσῃ, ν' ἀναμείνῃ μετὰ πόθων καὶ παλιῶν τὴν κρυφίαν ἀφίξιν τοῦ ἀνθρώπου, δι' ἣν ἔθνησκον ἐξ ἔρωτος. Ποία ἀλλαγὴ εἶχεν ἐπέλθει ἀπροσδοκῆτως εἰς τὴν καθ' ἡμέραν ζωὴν; καὶ τὰς ἐραυματίας συνθέσεις τοῦ βίου της! Εἶχεν ἀμελήσει τὰ λεπτοφυῆ ἐργόχειρα, ἢ δὲ ἀβρὰ χεῖρ της δὲν περιποιεῖτο πλέον τὰ δύο κανάρια, ἅτινα μόνη ἤθελε νὰ τρέφῃ, οὔτε τὸν φιττακὸν της, οὐδ' ἐκαλιέριγγε τὰ σπάνια ἀνοθῆ της, οὐδὲ προσεῖχε τὸ μικρὸν κυνάριον, ὅπερ με τοὺς εὐγλάττους ὀφθαλμούς καὶ τὰ εὐθυμὰ σκιρτήματά του ἐπειρᾶτο νὰ προκαλέσῃ τὰς θαυμάσιαις καὶ τὴν προσοχὴν τῆς κυρίας του. Καὶ ὁ κῆπος της! Τὸ προσφιλὲς ἐκείνου ἐνδιαιτήσιον, τὸ κρησφύγετόν της ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου, ἡ ἐξοχὴ καὶ ἡ ἐρημία της ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας καὶ τῆς τύφης της! Ἄ! ὁ κῆπος της... ὁ συνένοχος οὗτος... Εἶχε καὶ αὐτὸν ἀμελήσει! Ἄλλῃ ἐβλάστανεν ἤδη παρὰ τοὺς πόδας τῶν εἰδηρῶν καθισμάτων, ἐφ' ὧν, ἡμιπρονήρης, εἶχε τοσαύτας καθήσει ἀναμνηστικῶς, ἀλλ' ὅπου ἡ παραμέλησις ἐφαίνετο τῶρα! Προπέτις ἀκανθὰ, ἐκεῖ που ἀναρριεῖσά, ἀπέπνιγε τρυφε-

ρὸν ἀνθόλλιον, μόλις προδιδόμενον διὰ τοῦ δειλῆς ἐκτεμπορέου, ολονῶς θνήσκοντος ἀρώματός του! Ποία παράστασις! Σημειωθῆ τῶν πρᾶξιων ἐκείνων ἀκανθῶν, καὶ τοῦ εὐαδούς ἀνθους, ὅπερ εἶχεν ἐντελῶς ἀποπνιγῆ... Ἐνίοτε ἐν τούτοις, ὅπερ πᾶσα κίνησις ἐπάγει, ἐξῶ, καὶ πᾶς θόρυβος ἀπαθεύοντο ἐν τῷ αἴματι καθήρητο ἡ δυστυχῆς εἰς τὸν ἔρημον κήπον της. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐβδομάδων ἦτο ἐντελῶς ἔρημος! Ἡ μικρὰ ὀπισθία θύρα εἶχεν ἐπιμελῶς κλεισθῆ ἔσωθεν, ὁ δὲ κηπουρὸς ἦτο κωφός. Μόνῃ τότε πλανωμένη παρὰ τὰς πρασιάς ἐστηρίζετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ νέα παρὰ τὸν κορμὸν δένδρου ὕψηλόν, καὶ βλέμματά βλοσυρὰ ρίπτουσα εἰς τὸ ὕδωρ τῆς μικρᾶς ἐν τῷ κήπῳ λίμνης ἐφαίνετο μελετώσα, ἀποφασίζουσα, καὶ εἶτα ἀμφιρέπουσα. Πνοὴ χαλαρὰ ἔσειεν, ἐνίοτε τὴν ἀτημέλητον κόμην της καὶ ἐσάλεινε τὴν μακρὰν καὶ λευκὴν ἐσθῆτα ἣν συνήθως ἔφερεν ἐν τῷ οἴκῳ. Πόσον ἦτο θελκτικὴ, ἀλλὰ καὶ πόσον ἀκαθάρτα!... Σιωπηλῆ, τεταραγμένη, ἀγωνιώσα, πιέζουσα τοὺς κροτάφους διὰ τῶν χειρῶν της, ὅτε μὲν βαδίζουσα πρὸς τὸ χεῖλος τῆς λίμνης καὶ βλέπουσα πενθίμως τὴν ὄψιν μορφῆν της διαγραφομένην ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, καὶ ἄλλοτε ἐν ἀκαίρῳ εἰς ὀδυνηρὰ συμπλέκουσα ἐν ἀπεγνωσμένη ἰκεσίᾳ τὰς χεῖρας, ἐφαίνετο ἀγαλμα, ὅπερ ἡ ὀδύνη ἐξωσάγει καὶ ἐτάρασσε κατὰ στιγμὰς. Ἐδύνατο ἐνίοτε νὰ ἐκληφθῆ ὡς θεοῦς αἰθέρια ἢ ἐνδρος προκύψασα ἀπὸ τῆς λίμνης ὅπως ἀναζητήσιος ἀπαλωσθῆναι καὶ προσφιλὲς φίλτρον... Ἐκουε τὸν ψιθύρον τῶν φύλων, ἔβλεπε τὴν σελήνην, προσήλου τὸ οὐρ εἰς τὸν κόρρωθεν σθενόμενον ἤχον, ἐθεώρει φυττωδουμένην στιγμιαίως τὴν στυλιπτήν τῆς λίμνης ἐπιφανείαν, ἀνεμνησθετο, καὶ τῆς ἀναμνηστικῆς αὐτῆς τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο ὁ στεναγμός... Διατί λοιπόν! Τί εἶχεν ἡ κόρη; τί ἐζήτη, τί ἐφοβέτο, τί ἀπολεσθῆν ἐπόθει; Ἡ γυνὴ ἐζήτη τὴν

ἀσφάλτην, ἣν εἶχεν ἀπολέσει, καὶ τῆς ψυχῆς της τὴν γαλήνην, ἣν δὲν ἤλπιεν ἐφαῖξῃ νὰ ἐπακνεύρῃ... Ἐρωτῶν τίνα μετ' ἀγγυρίαν ἐπάδονον, καθ' ἣν ἐθήρηται διαρκῶς, ἐπειρᾶθη νὰ ἐγερέθῃ τῆς κλίτης. Καταλήθη ὑπὸ σκοτοδίνης, καὶ κραυγὴν ὄξειαν ἀφείσα ἐλιποθύμησεν! Ὅτε συνήλθεν εὖρε περὶ αὐτὴν ἐντῶμος τοὺς γονεῖς της, καὶ τὸν οἰκογενεϊκὸν ἱατρὸν. Ἡ μήτηρ ἀναθάρρησασα ἤρξατο παραπονομένη, καὶ διὰ γλυσσῆς τρυφερᾶς ἐπιπλάττουσα τὴν δυστυχῆ ἦσαν ἰκεσίᾳ μᾶλλον, κραυγῆ φιλοστοργίας ἀνεκφράστου ἢ ἐπίπληξιν οἱ λόγοι τῆς μητρός. Λυγροί, καὶ δάκρυα, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς πασχούσης γυναικὸς ἐκυθόνετα, ὑπῆρξαν ἡ μόνη ἀπάντησις. Ἐπὶ τῇ προφάσει προσεκτικώτερας ἐξετάσεως τῆς ἀσθενούς ὁ ἱατρὸς προσεκάλεσε πάντας τὰς ἀπέλθουσιν ἔμεινε μόνος παρὰ τῆ ἀσθενῆ, καὶ ὅτε ἐξήλθεν ἐπὶ τοῦ ὄχρου καὶ συγκαινημένον προσώπου τοῦ ἡδύνατό της νὰ ἴδῃ ἀδμονίαν, ἣν δυστυχῆματα ἐντελῶς ἀνεπαρόρρωτα γενῶσαι εἰς τὰς καρδίας φίλων εὐγενῶν. Ὁ ἱατρὸς ἦν πνευματικὸς τὴν ὄραν ἐκείνην. Τί εἶπεν αὐτῇ ἡ πασχούσα γυνὴ, ποῖαν φρικτὴν ἐξομολόγησιν, ποῖον μυστήριον τῷ ἐνεπιστεύθῃ, οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ μάθῃ ἀσφαλῶς. Ὁ ἱατρὸς καθήσυχασεν ἐν τούτοις τοὺς ἀγωνιῶντας γονεῖς. Ἐἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἡ θνητὴ τῶν ἐπαθεν ἡθικῶς, ὅτι χρεῖται γαλήνης τῆς ψυχῆς, καὶ λήθης, ἂν ποτε ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἥρωϊκόν τοῦτο φάρμακον, ὅπερ μόνος ὁ θάνατος ἡδύνατο νὰ κομίσῃ εἰς τὴν πασχούσαν τὴν ψυχὴν ἀτυχῆ. Νόσος ἡθικὴ ὑπενώμενη τὴν ὑγίειαν τῆς γυναικὸς ἠλλοιώθη, ἐκινδύνευσε ν' ἀποθάνῃ, καὶ ἐθλίβῃ διότι δὲν ἀπέθανε. Μικρὸν μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν της ἀνεχώρησε μετὰ τῆς μητρός της εἰς μεγάλην πόλιν Ἑυρωπαϊκὴν.

Πλήρες ἔτος παρήλθεν ἐκτοτε. Ἡ ἀσθένεια της ὅα ἦτο σοβαρὰ ἀφοῦ ἐνιαυτοῖς ἀπουσία δὲν ἴσχυσε νὰ τὴν θεραπεύσῃ. Ἡ δυστυχῆς πασχούσα εἶχε τοῦλάχιστον ἀνακουρισθῆ;... Παντελῶς! Φήμεαι ἀόριστοι διέτρεχον τὴν πόλιν. Ἐλάλουν περὶ ἐπικινδύνου ἐγχειρήσεως, εἰς ἣν ὑπεβλήθη ἡ νέα; καὶ περὶ μακρᾶς νοσηλείας, καθ' ἣν ἡ ταλαινα ὀπείσθη ἀλγηδὼνας ἀφορήτους. Κατηφῆς ἐφαίνετο σπανίως εἰς τὰς ὁδοὺς ὁ πατὴρ της. Ἐν διαστήματι ὀλίγου χρόνου εἶχε κατανῆσει ἀγνώριστος! Ὁ δὲ φίλος της! Ὁ ἀνὴρ, πρὸς δὲ ἡ ὀδυνηρὴν γυνὴ εἶχε θυσιασθεῖ τὰ πάντα, τῆς ψυχῆς της τὴν ἡσυχίαν, τὸν ὕπνον της, τὴν χάριν τῆς ζωῆς της, τὴν νεότητά της, τὴν χάριν της, τὸ ἀρωμα τῆς παρθενικῆς ἀσφύτητός της!... Φαίνεται ὅτι ὁ κύριος οὗτος εἶχε πολλὰς νεωτέρας ἀσχολίας καὶ δὲν εἶχε καιρὸν νὰ ἐνθυμηθῆ... Ἄλλως τὲ ὁ κόρος τὸν εἶχε καταλάβει, καὶ ὅπως θεραπευθῆ ἀπὸ τὴν ἀθῆν ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν ἀνεξίτηται ἀλλαχοῦ τὰ ἱαματικά φάρμακα καὶ τοὺς εὐθύμους ἀντιπερισπασμούς, κατὰ τῆς μονοτονίας, ἥτις τὸν ἠνώχλει! Αἱ γυναῖκες εἶναι ἀδύνατοι! Ἐπιθυμοῦσι νὰ φαίνωνται δύσπνοτοι, ἀρέσκονται νὰ ἐπιδεικνύσωνται, καὶ ἐνίοτε πλέον τοῦ δέοντος θορυβώδεις, τὴν πρὸς τοὺς ἀνδρας δυσπιστίαν τῶν, καὶ ἐν τούτοις οὐδέποτε σχεδὸν κάτορθοῦσι νὰ ὦσιν οἱ αἱ θάλλουσι νὰ φαίνωνται! Ἐν τῇ πάλῃ τοῦ αἰσθήματος, ἐν τῇ μέτρῃ τοῦ ἐγκλήματος, τὸ ὄραμα εἶναι ἡλικία τῆς γυνῆ, τοῦτο βεβαίως κατὰ στυγερά τὸν νικητὴν ἀνδρα... Ἄλλ' ἡ γυνὴ ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν εὐπιστος, καὶ ἡ ἀρχαιοτάτη δ' αὐτὴ παράδοσις τῆς Κοσμογονίας διέσωσεν ἄχρις ἡμῶν τὴν ὀλεθρίαν τῆς γυναικὸς εὐπιστίαν καὶ τοὺς ὀλεθριώτερους καρπούς της!...

Ἐἰς κοινωνίας μικρὰς αἱ ὑποθέσεις τοῦ γείτονος ἀποβαίνουσιν ἀντισπόμενον ἀνακρίτου ἐρευνῆς. Σχολία ποιητικῶν, καὶ ἐνίοτε κακῶν ἐρευνῶν, εἰς τὴν παρατεταμένην τῆς νέας ἀπουσίαν ἀναφερόμενα, διέτρεχον τὴν πόλιν. Σειρόντυφα γυναικα, γραβδία ἐρρυτιδωμένα ἐκ τοῦ ψιμυθίου, λαθικὰ πρώτης τάξεως, ὑπεδύοντο τοῦ αὐστηροῦ ἠθικολόγου τὴν χλαίναν, καὶ μᾶλλον ἀναμάρτητα τοῦ Θεανθρώπου εἰπόντος: «Ὁ ἀναμάρτητος βαλλέτω τὸν λίθον» ἐφαίνοντο ἔτοιμα νὰ βαλλῶσιν αὐτὰ τὸν λίθον τοῦ ἀναθήματος. Ποία πλήμυρα ἠθικότητος! Ἡ ἀφίξις τῆς μητρός μετὰ τῆς θυγατρὸς της ἀντὶ νὰ κατασιγάσῃ ὄξυνε τουναντίον τὴν φαλλίδα τῆς γλώσσης τῶν γραβδιῶν. Ἐὰν ἔχῃ τις δάκρυον εἰλικρινὲς διὰ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς στιγμῆς, διὰ τὴν μεμελετημένην κακῶν ἐρευνῶν, εἶχε περιφρόνησιν καὶ ἀηδία μετ' ἀγανακτήσεως... Παρήλθον ἱκανοὶ μῆνες ἀπὸ τῆς ἐπανόδου εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον τῆς δυστυχούς γυναικὸς. Ἡ ἀσθένειά της, φαίνεται, ἐξηκολούθει εἰς ἔτι, καθόσον ἡ γυνὴ ἐκείνη εἶχεν ἐντελῶς ἀφανισθῆ ἀπὸ τῆς κοινωνίας, λησμονηθῆ σχεδὸν τὸ ὄνομα της, ἢ ἀναφερόμενον ἐν στιγμῇ ἀηδούς λογοπαιγνίου καὶ χαριτολογίας ἀνάνδρου. Ἡ παρέλευσις τοῦ χρόνου θὰ ἐπόυλωσεν ἔσως μικρὸν τὰ ἠθικὰ τρώματα τῆς γυναικὸς ἐκείνης... Ἐνίοτε, κατὰ τὰς ὥρας τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ἐφαίνετο πλανωμένη εἰς μονήρεις ἐξοχικὸς δρόμους, μέλανα φέρουσα ἐνδύματα, μόνη, κύπτουσα ὑπὸ τὸ βάρος ἀγνώστου ὀδύνης. Ἐβλεπε τὴν φύσιν, τὴν ἡλικίαν, κατὰ τὸν ὄραμα τῆς γυναικὸς ἐκείνης... τὴν σελήνην προβάλλουσαν ἀπὸ τῶν ἐγγύς βουνῶν, ἤκουε τῶν ποιμνίων τὰ βληχμάτα, τοῦ ἀγρότου τὸ ἄσμα, τῶν πτηνῶν τὰ κελαδημάτα, ἀνέπνεε τῆς ἐξοχῆς τὴν εὐσομον αἶθρα, καὶ τὸ θελκτικὸν ἐκείνο τῆς φύσεως πανόραμα συνέταρσσε τὴν ψυχὴν της καὶ ἀναβίβαζεν ἄχρι τῶν κροτάφων τῆς ἐρυθρὰ αἰσχύνης καὶ ἀγανακτήσεως. Εἰς παραπλησίαν ὄραν σωματικῆς ἐκλύσεως, ὅτε, νεναρκωμένη ἐκ

τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ τῆς μαγείας τῶν πέριξ ἀντικειμένων, καθέουθε ἡ συνείδησις, εἰς παραπλησίαν ὄραν φαίνεται ὅτι τὴν εἶχον προδώσει αἱ αἰσθήσεις της... Οἱ γνωρίζοντες τὴν γυναικα ἐκείνην καὶ βλέποντες ἤδη αὐτὴν, δυσχερῶς ἠδύνατο νὰ τὴν ἀναγνωρίσωσι πλέον. Ἡ ἀλλοίωσις τῶν χαρακτήρων της ἦτο βαθεῖα. Ἀπὸ τοῦ ἄλλοτε παιδρὸς προσώπου της εἶχε φυγαδευθῆ ἡ ζωηρότης, καὶ εἰς τὸ μέτωπόν της, τὸ ἀκτινοβόλον ποτὲ ἐξ ἀβώφτητος καὶ χαρᾶς, ἐπεκαθῆτο ἡδὴ βαρεῖα ἡ ἐνοχὴ καὶ τὸ στίγμα τῆς ἀτιμίας... Τὴν ψυχὴν τῆς γυναικὸς ὑπενώμενη ἀκαίμητος ἐλεγχος. Ὅτε τὸ πρῶτον εἶχε ἀκούσει ἀναπτυσσόμενον ἀπ' ἐκκλησίας τὸ θέμα περὶ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος ἐροβήθη, καίτοι ἀθῶα. Σήμερον ἐροβέτο δικαιοτέρων, ἀφοῦ ἦτο ἐνοχος. Δὲν ἦτο μόνῃ αὐτὴ ἡ ἐνοχος... ἐπλήρωσεν ὅμως μόνῃ τὰς φρικτὰς συνεσεις τῆς ἐγκληματικῆς μέθης καὶ τοῦ ὀλισθήματος, εἰς ὃ ἀσυνειδήτως εἶχεν ἀφῆθ. Ἐνῶ ἐκείνη κατετρυγέτο ὑπὸ ἀλγηδῶν ἠθικῶν, καὶ ἔθνησθε βραδέως ὑπὸ τὰς φαρμακερὰς μαστιγώσεις τῆς συνειδήσεως της, ὁ ἠθικὸς αὐτῆς φανεὺς καὶ συνένοχος διεσκέδαζε, καὶ ἔσως ἐμεγαλύνει, ὁ ἀθλιός! διὰ τὸ μέγα αὐτοῦ κατόρθωμα! Ταυτοῦτον ὑπῆρξεν ἀνάκαθεν τὸ τέμμα παραπλησίαν δυστυχιστάτων ἱστοριῶν. Συνετραβῆ ἐν ἀνθος, καὶ; μαρνανθῆν, ἐρριφθῆ μετὰ χέλυτος καὶ ἔλλωτος εἰς τὸν βόρβρον ἵνα πατηθῆ ἀπὸ τὸν πρῶτον διαβάτην. Ἐὰν, ἀντὶ τῶν παρεργῶν γνώσεων, ἢ ἐὰν καὶ παρ' αὐτὰς ἀπεσταμιέτο τὸ σιωπηρὸν ἔργον τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας, καὶ τῆς ὑγιούς μητρικῆς ἀνατροφῆς, ἔσως θὰ ἐσώζετο ἡ ταλαιπωρὸς γυνὴ ἀπὸ τῶ ὀνείδος τῆς ἀτιμίας, καὶ τοὺς διωγμούς τῆς συνειδήσεως της. Ὑπάρχουσι βεβαίως στιγμαὶ φοβεραὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ στιγμαὶ, καθ' ἃς μία μόνη αἰσθήσις, καὶ

πέτε ἀν ὁ γέρον Λιχτενστάιν δὲν θὰ τοὺς ἔχῃ καταστρέψῃ, πρὶν ἢ βλάψωσιν ἐν μόνον παραθύρον τοῦ πύργου. Ἄλλὰ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μεταφέρητε τηλεβόλα εἰς τὰς φραγγιάς καὶ τὰ ὄρη ταῦτα, χωρὶς ἀποφασιστικοὶ τινες ἀνθρώποι νὰ σᾶς προξενήσωσι περισσότεραν βλάβην ἢ ὅσον ἀξίζει ἡ θέσις αὐτῆ.

— Ἐχετε δίκαιον, ἀπήντησεν ὁ Γεώργιος. Ἦθελόν νὰ μάθω τίς ἔσχε τὴν ιδέαν νὰ κτίσῃ πύργον ἐπὶ τῶν βράχων τούτων.

— Ὁ δὲ εἶπε, ὑπέλαβεν ὁ μουσικὸς, εἰς δὲ ναὶ αἱ παραδόσεις τοῦ τόπου τοῦ ἦσαν γινώσκαι. Ἐξῆ ποτὲ, πρὸ πολλοῦ καιροῦ, γυνὴ τις, ἡ ὁποία ἀπηνῶς καταδιωκομένη, δὲν ἐγίνωσκε ποῖαν ἀπόφασιν νὰ λάβῃ. Ἦλθε τότε ἐπὶ τῶν βράχων τούτων καὶ εἶδε μέγαν γῦπα ζῶντα ἐκεῖ μετὰ τῆς οἰκογενείας του μακρὰν παντός κινδύνου. Ἀμέσως ἐσκέφθη νὰ κατὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ γυπὸς. Ἐκτίσσει λοιπόν τὸν πύργον καὶ ὅταν ἐτελειώσῃ κατασκευάσει τὴν γέφυραν, ἀνέβῃ εἰς τὰς

ἐπαλξεις τοῦ πύργου καὶ εἶπεν: Ἰδοὺ ἐγὼ φίλη τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχθρὰ τοῦ κόσμου ὄλου». Πράγματι, ἐκτοτε προσφυλάττετο ἀπὸ πάσης καταδιώξεως. Ἄλλ' ἴδετε, ἐφθάσαμεν. Καίτοι, ὁ δὲ σὰς ἐπικινδύνῃ ἔσως τὴν ἐσπέραν. Ὁ δὲ καταβῶ τῶρα εἰς τὴν χώραν καὶ θὰ ἀναφέρω ἔπειτα εἰς τὸν κύριον τοῦ σπηλαίου ποῖαν τροπὴν λαμβάνουσιν ἐκεῖ τὰ πράγματα. Μὴ λησμονεῖτε, ὅταν φθάσῃτε εἰς τὴν γέφυραν νὰ σταλῆτε εἰς τὸν πυργωδὲσπότην τὴν ἐπιστολήν καὶ τὸν δακτύλιον, προσέξατε δὲ μὴ χαλάσῃτε τὴν σφραγίδα.

— Ἐσο ἴσχυος. Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν διαγωγὴν σου. Καίρεται ἐκ μέρους μου τὸν φιλοξενήσαντά με εὐγενῶς, ἐν τῷ σπηλαίῳ.

Ἐπὶ ταῖς λέξεσι ταύταις ὁ Γεώργιος ἐκίνησε τὸν ἵπνον τῶν καὶ εἰς στιγμὰς παντός κινδύνου. Ἀμέσως ἐσκέφθη νὰ κατὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ γυπὸς. Ἐκτίσσει λοιπόν τὸν πύργον καὶ ὅταν ἐτελειώσῃ κατασκευάσει τὴν γέφυραν, ἀνέβῃ εἰς τὰς

μισῆ τὴν ἐπιστολήν καὶ τὸν δακτύλιον εἰς τὸν κύριον τοῦ πύργου. Ὁ Γεώργιος ἔσχε ἐν τούτοις καιρὸν νὰ ἐξετάσῃ ἐπισταμένως τὸν πύργον καὶ τὰ πέριξ. Τὴν νύκτα ἐκείνην, ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν τῆς σελήνης φῶς καὶ ἐν καταστάσει πνεύματος ὄλους ἀκατακλήθῃ ὅπως ποιήσῃται τὰς δεούσας παρατηρήσεις ἢ τολμηρὰ οἰκοδομὴ εἶχε προξενήσει αὐτῷ ζωηρὰν ἐντύπωσιν, ἀλλὰ τῶρα, ἐξεπλάγη ἐτι μᾶλλον βλέπων αὐτὴν ἐν πλήρει ἡμέρᾳ. Ὁ κολοσσαῖος πύργος ἐγεῖρεται ἐκ τοῦ βῆθους τῆς κοιλιάδος ὄρωτος, γυμνὸς καὶ ἀπόκρημνος βράχος; εἶνε μεμονωμένος ἐν τῇ μέσῳ τῆς χώρας, ὡσεὶ κεραυνὸς εἶχεν ἀποχωρήσει αὐτὸν ἢ σεισμός τις ἔθηκεν αὐτὸν ἰδιαιτέρως ἐκεῖ, ἢ κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους, κατακλυσιῶς παρέρουσε τὰ μαλακὰ χάρματα ἀτινα περιεστούνη τὰς πλευρὰς καὶ τὴν βάσιν του. Νοτιοδυτικῶς ὀπίθεν προσεγγίζει πρὸς τὰ ὄρη, ἀνοίγεται βαθεῖα ρωγμὴ ἀρκούντως πλατῆτα τὴν ὀπίαν. οὔτε αἰγαγρος δύναται

νὰ ὑπερηγήσῃ τῆς ὁποίας θύμης ἡ τέχνη τοῦ ἀνθρώπου δύναται οὐχὶ δυσκόλως νὰ ἐνώσῃ τὰ δύο ἄρα ἰδιὰ γέφυρας.

Ὡς φιλὰ πηνοῦ ἐπὶ τῆς κορυφῆς φηγοῦ ἡ ὑψηλοτάτης ἐπαλξῆς φρουρίου καὶ ὁ μικρὸς πύργος ἐπεκαθῆτο ἐπὶ τοῦ βράχου. Ἐπάνω δὲ ἐφαίνετο ἔχων πολὺ πλάτος, διότι ἐκτὸς μιᾶς ἐπαλξῆς δὲν ἔβλεπε τίς ἄλλο ἢ κατοικίαν ὠχυρωμένην. Αἱ πολυάριθμοι ὄμοι πολεμιστραὶ αἱ ἀνεωγμέναι εἰς τὸ κατώτερον μέρὸς τῆς οἰκοδομῆς καὶ πολλὰ ἄλλα εὐρεταὶ ὅπαι ἐξ ἂν προέκυπτον χαίνοντα τὰ στῆμα βαρεῖαν τηλεβόλων, εἰδείκνουν, ὅτι καλῶς ὑπερησπίζετο καὶ ὅτι παρὰ τὸ μικρὸν, ὅπερ κατεῖχε διάστημα δὲν ἦτο ἀξιοκαταφρόνητος προμαχῶν. Ἐν ὃ δὲ τὰ ὄρακα παρὰ θύρα τοῦ ἀνα πατάματος ἔδιδον αὐτῷ ὄψιν εὐθυμον καὶ χαρίεσσαν, οἱ ὑπερηγεῖσες τοῖχοι αἱ ἐκ τῶν ἑσπερίων τοῦ καιροῦ κτρινίσαντες εἰδείκνουν ὅτι ὁ πύργος ἦτο στερεῶς ἐρριζωμένος καὶ ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ κλονίσῃ αὐτὸν οὔτε ἢ

δύναμις τῶν στοιχείων, οὔτε ἡ ἐφοδος τῶν ἀνθρώπων. Ὡραία θεὰ παρουσιάζετο ἤδη εἰς τὸ ἐκπληκτικὸν ὄμμα τοῦ παρατηρητοῦ αἱ δὲ ὕψηλαί τοῦ πύργου ἐπαλξεις καὶ αἱ μακρὰί σειραὶ τῶν θυρίδων πῆς οἰκίας ὑπισχοῦντο ὄρασιότεραν ἔτι.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐποιεῖτο ὁ Γεώργιος ἐφ' ὅσον ἀνέμενε εἰς τὴν τελευταίαν θύραν, ἥτις καλῶς ὑπερασπιζομένη ἐκ τοῦ μέρους τῆς χώρας προεφύλαττε τὴν εἰσοδὸν τῆς γέφυρας. Βῆματα ἐπὶ ἐπὶ ἀντήγησαν μετ' ὀλίγου ἐπὶ τῆς γέφυρας; ἡ θύρα ἠνοιχθῆ καὶ ὁ κύριος τοῦ πύργου ἐνεφανίσθη ὁ ἴδιος ὅπως ὑποδεχθῆ τὸν ξένον του. Ἦτο ὁ παρῆλιξ καὶ σοβαρὸς ἐκεῖνος ἀνθρώπος, ὃν ὁ Γεώργιος πολλὰ εἰς ἔχεν ἴδει ἐν Οὐλμῃ καὶ τοῦ ὁποίου δὲν εἶχε λησμονήσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ, διότι οἱ αὐστηροὶ καὶ πορῶδες ὀφθαλμοὶ του, τὰ ὄρη καὶ εὐγενῆ αὐτοῦ χαρακτηριστικὰ, ἡ μεγάλη αὐτοῦ ὁμοιότης μετὰ τῆς περιλημμένης του εἰ-

χον ἐγγαρχηθῆ βαθεῶς ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ νεανίου.

— Καλῶς ὄρασατε, εἶπεν ὁ γέρον πυργωδὲσπότης, τεινῶν τὴν χεῖρα εἰς τὸν ξένον μετ' ἐκφράσεως εὐμενείας, ἥτις ἐμετρίαζε τὴν συνήθη αὐστηρότητα τῶν χαρακτηριστικῶν του. Τί κάμνετε αὐτοῦ, ἀνῆτοι σεις; εἶπε στραφεῖς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας του. Περιμένετε ἀρὰ γε νὰ ὀδηγήσῃ ὁ εὐπατρίδης ὁ ἴδιος τὸν ἵπνον τοῦ ἐπάνω; Γρήγορα εἰς τὸν σταυλὸν! Συγγνώμην, εὐπατρίδη, διότι ἐβράδυναν οἱ ἐκνηροὶ αὐτοὶ νὰ σᾶς ὀπηρετήσωσιν! Ἐὔαρεστῆσθε νὰ με ἀκολουθήσῃτε.

Προῦχώρησε πρῶτος ἐπὶ τῆς γέφυρας, ὁ δὲ Γεώργιος ἠκολούθησεν αὐτόν. Ἡ καρδία του ἐπάλλετο πλήρως προσδοκίας καὶ πόθου ἠμυθρία ἐξ ἔρωτος καὶ αἰδοῦς ἀναλογιζόμενος τὴν τελευταίαν νύκτα καὶ τὰ αἰσθημάτων, ἅτινα ὠδήγησαν κατ' ἀρχὰς αὐτὸν πρὸ τοῦ πύργου. Ὁ ὀφθαλμὸς του διέτρεχεν ἐκ περιτροπῆς ὄρα τὰ παρὰ θύρα, ὅπως ἀνακαλύψῃ τὴν πεφιλη-

αυτή ούχι ή άριστη, δεσπόζει πασών τών άλλων έν τώ όργανισμώ. Τότε καθέυδει και σκέψις και συνείδησις, άργεί ό έγκέφαλος, τό δέ ένστικτον του άγαθού ματαιώς άναζητεί τό σήμαντρον, δι' ό ήθελε σημάνει τόν κίνδυνον, και διασείσει τόν λήθαργον τής υπό τήν γαστήρα επιβούλου πάθους έκλυθείσης κόρης. Ορθή και δευσις και έμπνευσις άρχών υγιών είναι ό κώδων, υπό τούς ήχος του όποιου δύναται ένίοτε να φυγαδευθή τό δαιμόνιον τής ήδυπαθείας. Τόν κώδωνα λοιπόν τούτον άς θέσωσιν έντός τής καρδιάς των νεαρών υπάρξεων. Τό προληπτικόν μέσον δέν είναι πάντοτε άσφαλές, πρέπει δυστυχώς να τό όμολογήσωμεν. Και άπαξ όμως έάν άσώη, θα ήναι ίσως εύλογητόν.

ΣΗΥΡΙΑΔΩΝ ΠΑΓΑΝΕΑΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΑΣΙΟΤΙΜΟΥ Κ. Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

Εκφράζων κατά πρώτον τήν βαθειάν μου λύπην επί τούτω, ότι αι παρατηρήσεις μου περί τής έν Καππαδοκίαι λαλουμένης Έλληνικής γλώσσης (άριθ. 89 Εβδομάδος) δέν έτυχον, όπως ήλπιζαν, τής εύπρεσκειάς και έγκρίσεως του κ. Π. Καρολίδου, έπιχειρών όσον οίον τε συντόμως ν' άπαντήσω πρός αυτόν.

Ο κ. Καρολίδης λέγει, ότι άπορεί πώς έγώ διατεινόμαι ότι παρημέλησεν όλος τής έξευρέσεως φθγγικών νόμων, περιωρίσθη δ' άπλωσ εις τήν έτυμολογίαν, ένώ και έν τή Βίσηγωγή και από σελ. 109—113 περί τοιαύτης έρευνής τά συμπέρασματα περιστρέφεται. Έν τούτοις έγώ δέν είπον ότι παρημέλησε κτλ., άλλ' ότι «δέν προέβη ούτω μεθοδικώς όπως έννοούμεν ήμεις σήμεραν». Έδικαιολόγησα δέ τούτο είπών, ότι ό κ. συγγραφέυς

ήρξισεν από τής έτυμολογίας, ήτις, καθ' ήμάς, δέν είναι ή άρχή τής έρευνής. Ο κ. συγγραφέυς άναγράφει άληθώς έν σελ. 109—113 φθγγικούς τινες νόμους, άλλ' όταν τις ένθυμηθή, ότι τό μέγιστον μέρος τής γραμματικής σήμεραν άποτελεί ή φθγγολογία, κατανοεί πόσον πτωχόν είναι τό βιβλίον του κ. συγγραφέως ως πρός τούτο. Ούτω π. χ. ούδέν λέγει ένταύθα περί του χ, ένφ έκ τής άπαντήσεως του φαίνεται προδήλως, ότι τό πράγμα έρχόζε μνείας, όμοίως περί του δ κλ.

Λέγει δεύτερον ό κ. Καρολίδης, ότι δέν έξετάθη έν τή περι τών φθγγων έρευνή, διότι έσκόπευε να προσάγη ύλην γλωσσολογικήν χωρίς να διατυπώση έκ των προσέμων κανόνων και νόμων άκριβείς, άφηκε δέ τήν άκριβεστέραν περί τούς φθγγους έπεξεργασίαν εις τούς άρμοδίους γλωσσολόγους, ίνα ή έργασία αυτών μένη, ει δυνατόν, άνεπηρέαστος υπό των κανόνων του. Άλλ' όμως, κατ' έμέ, ή άνεύρεσις και διατύπωσις των νόμων τούτων είναι άναγκαιότητα προπαρασκευαστική έργασία· ταύτην δ' άδύνατον να έπιτελέσωσιν «οί άρμοδιώτεροι» διά τόν άπλούστατον λόγον, ότι δέν κατέχουσι πλήρες τό ύλικόν. Δέν άφνει δ' άνεπηρέαστον, άλλ' όλος άνεκτέλεστον και άδύνατον τήν έργασίαν όστις ούτε τούς νόμους ούτε τό ύλικόν παρέχει.

Λέγει πρός τούτους ότι τούτου ένεκα δέν προέταξε κατάλογον των καθαρώς Έλληνικών Καππαδοκικών λέξεων, ίνα δοθη μείζων άπλότης εις τό ζήτημα, διαπερ ήν έξ άρχής ή έρευνα και έξιχνίασις των έν ταίς Καππαδοκικαίς διαλεκταίς σωζομένων ίσως προελληνικών μνημείων. Άλλ' έγώ φρονώ, ότι επειδή ή λύσις τού ζήτηματός, π. χ. ή άνεύρεσις των λειψάνων τής πρό τής Έλληνικής έν χρήσει Καππαδοκικής γλώσσης, άγνωστού νύν, δέν δύναται φύσει να έπιτευχθή ή διά τής έξετάσεως αυτης ταύτης τής γλωσσικής ύλης, έπεται κατ' άνάγκην άνα-

πόδραστον, ότι ή ύλη αυτη, ήτις θα χρησιμοποιήσιν εις άποδείξιν όφείλει να βασανισθή αυστηρώς και μελετηθή έπιμελώς, ίνα μη κατανησώμεν να ζητώμεν ν' άποδείξωμεν τό άγνωστον διά τού άγνωστού. Διά τούτο έζήτησα έγώ κατά πρώτον τούς φθγγ. νόμους. Ταύτο λεκτέον και περί τής ιστορίας του τε τόπου και των διαφόρων γλωσσών των έν Καππαδοκίαι έν λειψάνοις σωζομένων, ότι επειδή και ταύτα κατά μέγα μέρος θα έξευρεθώσιν έκ τής μελέτης τής γλώσσης, άνάγκη αυτη να έρευνηθή καλώς, ίνα μη άποβή ήμιν ψευδομαρτυρία. Οτι δέ ή ιστορία είναι ό έτερος πούς πάσης γλωσσολογικής έρευνής, είπον και άλλοι και έγώ πρό πολυού (πρόβλ. Αθην. Τ. Γ σελ. 17). Άλλ' επειδή ίσα ίσα μάλιστα ένταύθα πρόκειται να έξευρεθώ, τίς και ποία ήτο ή αρχαία Καππαδ. γλώσσα, ής ήμεις ούδέν έχομεν ιστορικών μνημείων, άνάγκη άπόλυτος να έχώμεθα άπρις τού έτέρου τού λέξιου στόλου τής γλωσσολογίας, των φθγγ. νόμων· διότι ίσα ίσα τούτων ή τήρησις άποβαίνει όλος των άν ουκ άνευ ένθα έλλείπει ιστορική παράδοσις (πρόβλ. Brugman Μορφολ. Έρευν. Τ. Α. σελ. XIV κέξ).

Άηλον λοιπόν, ότι πριν γίνη άκριβής και τελική έπεξεργασία τής ύλης, πάσα χρήσις αυτης εις άποδείξιν οιουδήποτε είναι πλήρης κινδύνων.

Λέγει ότι ούδαμού παραθέτει ρίζας ένόσω διά λέξεων και έν λέξει δέν λαμβάνουσι ήμάρξιν. Άλλά τί πρός τούτο; Βεβαίως πάντοτε και ρίζαι π. χ. τά γραμματικά παρασκευάσματα, διά λέξεων και έκ λέξεων έλαβον ήμάρξιν· ήτοι έκ λέξεων υπαρχουσιν ή υπορροσάσων έλήφθησαν κατ' άφαιρέσιν. Άλλ' ότι πάσα συγγένεια γλωσσών και πάσα έτυμολογία, άν μόνον έπιρίζων και ούχι επί λέξεων όλων σμηρίζεται, είναι άμφιβολοτάτη, θα παραθέσω instar omnium μαρτυρίαν του Αμερικανού Whitney έν Leben und Wa-

μένην του' τό ούς του έτεινετο όπως άκούση τήν φωνήν τής, άφού τό πρόσωπόν τής επί του παρόντος δέν έφαινετό που. Άλλ' εις μάτην προσεπάθει να διαπεράση τούς τοίχους διά των βλεμμάτων του, εις μάτην τό ούς ήρπαξε μετ' άπληστίας πάντα ήγον, ή νεαρά κόρη ούδαμού έφαινετο. Έφθασαν εις τήν έσωτερικήν θύραν. Ητο στερεώς κατεσκευασμένη κατά τό άρχαίον σύστημα, μετά σιδηρού δυσράκτου και όπών πρός ένσταλάξιν έλαίου και ζέοντος ύδατος, όλων έν γένει των άμυντικών μέσων, άτινα ήσαν έν χρήσει κατά τούς καιρούς εκείνους πρός άπόκρουσιν των έφορμώντων, έάν ήθελον κυριεύσει τό μέρος τής γαφύρας. Άλλά τά ύπερμεγέθη τείχη και τά οχυρώματα, άτινα έξετείνοντο περί τής Λιχτενστάιν δέν ήσαν έργα τής τέχνης μόνον, άλλα και τής φύσεως· διότι βράχοι όλόκληροι έδρίσκοντο επί τής γραμμής των τειχών, ό δέ ώραιοσ και εύρύς σταύλος ως και τά δροσερά δωμάτια, άτινα έχρησιμευον ως

οίναποθηκαι είχαν σκεφθή επί του βράχου. Διά σπειροειδούς κλίμακος άνήρχοντο εύκόλως εις τό άνω μέρος τής οικοδομής και εκεί δέ τά μέσα τής άμύνης δέν είχαν παραμεληθή· διότι πριν ή φθάσής εις τά δωμάτια, εις τό μέρος, έν φ έδρίσκονται έν άλλαις κατοικίαις τά οικιακά σκευή, ένταύθα έδρίσκοντο φοβεροί άμφοστομοί παλέκεις και χιτώτια πλήρη βολίδων. Τό βλέμμα του γηραιού Ιππότου μετ' εύπρεσκειας έπλανάτο επί των μοναδικών διακοσμήσεων τής οικίας του και πράγματι τά κοσμήματα και έφοδία εκείνα άπεδείκνυν τήν εφορξάν και τόν πλούτον του· πυργόδεσπότου. Έκειθεν άνέβησαν εις τό δεύτερον πάτωμα, όπου ό Ιππότης δέ Λιχτενστάιν και ό ξένος του εισήλθον εις ώραιότατην αίθουσαν μετά μεγάλων φωτεινών παραθύρων. Ο κύριος του πύργου έδωκεν εις ύψητέτην τινα, όστις τούς ήκολούθει, ή διά διαταγής τινας μάλλον δια νευ-

μάτων ζώτης φωνής αυτός δ' άμέσως έξηφανίσθη. Η' Όταν έμειναν μόνον έν τή εύρείαι αίθούσῃ του Λιχτενστάιν, ό γέρον πησιάσας τόν Γεώργιον παρετήρησε προσεκτικώς αυτόν, όσει ήθελε ν' άναγνώση τι εις τά χαρακτηριστικά του. Άκτις έμπνεύσεως και χαράς έλαμψεν έν τοις όφθαλμοίς αυτου, ή δέ μελαγχολία έξηλείφθη έκ του μετώπου του. Ητο γαλήνιος, περιχαρής μάλιστα ως πατήρ έπαυαλέπων τόν υιόν του έπιστρέφοντα έκ μακρών ταξιδίων. Δάκρυ τι έν τέλει έρρευσεν έκ του λαμπαντος βλέμματός του· άλλ' ήτο δάκρυ χαράς, διότι προσείλυσεν έκκληκτον τόν νεανίαν επί τής καρδιάς του. (Έπεται συνέχεια)

chsthum der Sprache σελ. 286. Έν τή παρούση καταστάσει τής γλωσσολογίας αι παραβολαι και συγκρίσεις των ριζών είναι τούσούτον έπίσφαλεις και έπικίνδυνοι, ώστε ούδεμίαν έχουσιν αξίαν. Τούλάχιστον ό,τι μέχρι τούδε ως πρός τούτο έπεχειρήθη, δέν έχει αξίαν. Οστις δέ έχει συναίσθησιν τής έκτάκτου δυσχερείας, μετ' ής συνέγεται ή άνεύρεσις των άρχαίων ριζών και έν αυταίς ένι ταίς Ιαπετικαίς γλώσσαις, ει και παλαιότατα και έξαιρετα παρεδόθησαν ήμιν αι αρχαιόταται αυτών, εκείνος δέν θα έλπίη εύκόλως επί ταίς συγκρίσει των ριζών. Ταύτα λέγει ό Whitney περί των ριζών των Ιαπετικών γλωσσών. Οταν δέ τις ένθυμηθή, ότι έν τή Μικρῃ Ασία λαλούνται και Τουρκικά και Αρμενικά και Έλληνικά, ότι τό πάσαι και κατά τόν μέσον αιώνα και κατά τούς νεώτερους ακόμη χρόνους πολλά Σημιτικά συναγεμίσθησαν, και ότι τα μέν Έλληνικά, πιθανώς δέ και ή πρό τής Έλληνικής έν χρήσει Καππαδοκή γλώσσα άνήκουσι ταίς Ιαπετικαίς, ή δέ Τουρκική ταίς Ταταρικαίς γλώσσαις, και δη ότι και Ιαπετικά και Ταταρικά και Σημιτικά ρίζαι, θα υπάρχωσιν έν ταίς έν χρήσει λέξει, τότε κατανοεί πόσον παρακεκινδυνευμένα και άμφιβολά άνάγκη να είναι πάντα τά έκ ριζών συμπεράσματα.

Λέγει ό κ. Κ. ότι ή μέθοδος ή διά τής έξευρέσεως των φθγγικών νόμων έπιχειρούσα τήν έρευναν τής Έλλην. Καππαδ. διαλέκτου ήθελε θεωρηθή πρόλας λέξεως Τουρκικας, Αρμενικας, Περσικας κτλ. ως Έλληνικας, όταν μόνον από ταύτης όρρωμένως ήρεύνα τό γλωσσικόν ύλικόν, και μόνον ένθα ή μέθοδος αυτη δέν θα έξήρηαι, ήθελεν υποθέσει, ότι αυτη ή εκείνη ή λέξις πρέπει να υποθεθώσι προελληνικαι ή μη ελληνικαι. Καθά φαίνεται, ό κ. Καρολίδης έσχηματίσε τήν γνώμην, ότι έγώ τούς φθγγικούς νόμους υπολαμβάνω παλαιών τινος, ίκανών να φεραπέσθη και έρμηνεύση πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν των γλωσσικών φαινομένων. Παράδοξον! έν αυτη ταύτη τή βιβλιοκρισία έγραφοι (σελ. 536 στήλ. α') «ανάγκη ό του γνωστού τούτου ύλικού να λάβη τις όσα, πάντως μέγα μέρος· ειμή τό μέγιστον, άφ' εαυτών είναι δηλα τήν καταγωγήν, καθ' όσον άναγινάται εις τήν αρχαιοτέρα Έλληνικήν, ή εις άλλην τιτά γλώσσαν» και «οφείλει έν έπιστήσῃ τήν διάνοιαν επί τῃ διαφορά των τόπων και επί τῃ παραλαβῃ λέξεων ξένων άναμνησών κατά διάφορους εποχάς μετά του άρχαίου γλωσσικού θησαυρού». Και πρό των δέ έν άλλη διαταχθή, Περὶ φθγγολ. νόμων, άπητήσα, ίνα περί πάσης έργασίας έξαιριώνται και άπομακρύνωνται ως άλλότρια και σύγχυτιν παρέχοντα τά άλλοθεν ληθθέντα (πρόβλ. σελ. 14 και 16 και 17). Υποθέσατε, ότι αρχαιολόγος τις άνασκάπτει έν άνεύρη παλαιόν τινα έθνικόν ναόν, έφ' ου έν τοίς έπειτα χρόνοις οικοδομήθη έτερος μέγας Χριστιανικός, βραδυτερον δέ και άλλα τινα οικήματα, άλλ' όμως και ό ναός και τά ό-

νόματά έκ διαφόρου ύλης· ή ό αρχαιός ναός. Δέν όφείλει κατά πρώτον να συλλέξη έπιμελώς και καθαρώς προσεκτικώς μάθη να διακρινώση πάντα τά φυσικά του τε χριστιανικού ναού είτε μαρμαραεζε πωριός λίθος κτλ. και των μετ' έπειτα προστεθειμένων ποικίλων οικημάτων, ίνα μη τά μέρη αυτών λαμβάνη ως συστατικά, άποδείξεις, του αρχαίου ελληνικού ναού, παν δέ τεμάχιον υπό τί ύποπτόν να θεωρη ή ούδέν υπέρ του πρώτου ναού άποδεικνύον· Ακριβώς δια τούτο και ούδέν άλλο έχαρακτήρισα και έγώ ως άπαραιτήτως άναγκαίον δια τήν Καππαδ. διάλεκτον, να συλλεχθή δηλ. και έξετασθή και διαγνωσθή και τό επικείμενον μέγα τής ελληνικής γλώσσης στρώμα και τά μικρότερα, Τουρκικών, Αρμενικών, Περσικών, Αραβικών, και άφού ταύτα έξαιρεθώσιν, τό μένον να ύποληφθή άποδείξεις του αρχαίου Καππαδοκικού. Εύτυχώς δέ ή διακρισις των καθ' έκαστα συστατικών διακρινούεται καθ' σπουδαίως διά του προδήλου τής αρχαίας διαφοράς εκάστου ύλικού. Άλλ' ή διακρίσις αυτη θα γίνη μόνον διά φιλολογικής και γλωσσολογικής συγχρόνου και συντόνου έργειας.

Φιλολογική λοιπόν άκριβής γνώσις του γλωσσικού ύλικού κατά χρόνους τεταγμένους, άκριβής γνώσις τής τε χώρας και των εις ποικιλίας σχέσεις πρός αυτην έλθόντων ξένων λαών και των γλωσσών αυτών είναι άναγκαίως τά πρώτα έφοδία παντός γλωσσολόγου. Περὶ τούτων δέν διέλαβον έν τῃ βιβλιοκρισίαι έκτενωσ, διότι ταύτα είχαν καλώς παρά τῃ κ. συγγραφῃ, όπως ρητάς εδήλωσα· θα ήμην δέ άκαριολόγος άν παρά ταύτα έπέμενον να συνιστώ και έπεινώ τά ύπ' οιδενός ψεγόμενα.

Περὶ των παραδειγμάτων, ό κ. Καρολίδης παραθέτει ως έκ τής ιστορίας έρμηνευόμενα, παρατηρώ, ότι άν μη σφάλωμαι, τό schüssel, Σκαυδ. skutil, άρχ. Γερμ. souzzil, δέν άνάγεται εις τό scutula, άλλ' εις τό scutula. (Έπεται συνέχεια)

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΑΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

(Συνέχεια και τέλος)

Έπειδή έχομεν πεποιθήσιν ότι τό περι ουδ' ό λόγος βιβλίον· θα γένην όλαν χρήσιμον και θα κατασταθή άφύκτως άνάγκη και δευτεράς αυτου έκδόσεως· γράφομεν ένταύθα, ότι κατά τήν άνάγνωσιν αυτου παρατηρήσαμεν· δυνάμενον να τύχη βελτιώσεως. Θα ήτο δ' ίσως περιττόν να γείνη λόγος περί των τυπογραφικών σφαλμάτων, άλλ' τό είδος του βιβλίου είναι τοιούτον, ώστε και ταύτα είναι σημαντικά· όθεν έπιλέγομεν ότι όσα τοιούτα υπάρχουσι θα λείψωσιν έν δευτέρω έκδόσει, είναι δέ ίκανά (κτιστής, ήγέμων, σπλαγχνών κτλ. κτλ.). Και παραπομπαι δέ έ-

νιαχού είναι έσφαλμένα (οιον έν σελ. 45 άντι Ταχίτου Χρονικών 4, 43 έγράφη 6, 43 πρόβλ. σελ. 319 σημ.) και εις τά περι του Άγκυρανού μνημείου (σελ. 61) δέν μνημονεύεται ή περι αυτου γνώμη του Bormann και τά περι τής νεας ήμων γλώσσης που και που λεγόμενα (οιον έν σελ. 254 σημ.) δέν είναι πάντοτε πάντη άμειμπτα. Παρατηρούμεν δ' έτι έν σελ. 242 άνακριβείαν έν τῃ περι τής λατινικής μεταγραφής του όνόματος τής Καλχηδόνας και έν σελ. 285 γίνεται τις διόρθωσις εις τόν Θουκυδίδην, ήτις κείται ήδη έν τῃ έκδόσει του Krüger (1860) και τά περι προστακτικής (έν σελ. 286—287) δέν έξετέθησαν μετ' ίκανής περι τήν φράσιν άκριβείας, ώστε εύχερός να νοηται περί τίνων τύπων τής προστακτικής είναι κυρίως ό λόγος. Ωσαύτως έν σελ. 494, όπου άναφέρονται οι διάφοροι τύποι τής ελλην. μεταγραφής των όνομάτων των μνημών δέν γίνεται μνεία του τύπου Ουτώμριος όστις φέρεται έν τῃ γνωστῃ συγκλητικῃ δόγματι τῃ έδδοθέντι υπό του κ. Foucart, ίσως δέ και του τύπου Απρίλλιος έπρεπε να γείνη μνεία. Παραλείποντες και άλλας τοιαύτας έπιμελούς μάλλον άναγνώστου παρατηρήσεις ή έπικρισεις αυστηροτάται άρμοδίου κριτού, έν τι μόνον ακόμη παρατηρούμεν. Έν σελίδι δηλαδή 80, ένθα ό κ. Ρεινάχ εις τά του Νewton προσέθεσε τά περι τής γνωστής και αξιολόγου εκείνης έπιγραφής, ήν έν Έπιδαύρω άνευρων πρώτος έδημοσίωσεν ό κ. Καββαδίας έν σελ. 197 και έξ. τής Αρχαιολ. Εφημερίδος του 1883, λέγει ό συγγραφέυς περί των στήλ. 31—32 ότι ως οι στήλ. άπεδόθησαν έν τῃ Αρχαιολ. Εφημερίδι δέν τῷ έφαινετο να ευδοκωσ τήν έννοιαν και ότι άπατάθη διά τούτο πρός τόν κ. Weil, όστις με τήν sureté ordinaire de son coup d'oeil τῷ έδωκε τήν έξῃς γραφήν.

δεν τοίνυν έμπροσθεν άπιστει, α) το(ς) ο(υ) τοσιν άπιστοις, τό λοιπόν έσω τοι, φάμεν, άπιστος (ά τύχα).

Η διορθωσις αυτη, ή μόνη όρθή, ήν έπιλαπόννησεν ό διαπρεπής ελληνιστής, έχει ήδη γείνη παρ' ήμιν. Βεβαίως ό κ. Ρεινάχ δέν είχε τήν ύποχρέωσιν να γινώσκη και τά έν ταίς πολιτικαίς έφημερίδι των Αθηνών δημοσιευόμενα αρχαιολογικά, άλλ' ούδέν ήττον κρίνομεν καλόν να τῷ γυρωρίσωμεν ότι έδημοσιεύθη και αυτη ή διορθωσις και άλλαι άναφερόμεναι εις σγ. μη άνατυπωθέντας έν τῃ Έλληνική Έπιγραφική έν τῷ Αϊδών τῃς 28 Μαρτίου 1884 υπό Α. Θα άνεγράφομεν δέ και τό πραγματικόν όνομα του διορθώσαντος όμοίως, πλην μόνον τής τελευταίας είκοσίας (ά τύχα) πρός τόν κ. Weil, άν τό άνώνυμον του δημοσιεύματος δέν μας έκώλυε. Δύναται μάλιστα ό συγγραφέυς να έδη έν τῷ φύλλῳ τῃς 2 Απριλίου τῃς αυτης έφημερίδος και άπάντησιν του κ. Καββαδία. Τοσαύτα, ίνα μη κάμωμεν κατάχρησιν τῃς φιλοξενίας, ήν μας παρέχει ή «Ε-

βδομάς», περί του αξιολόγου τούτου βιβλίου, ὅπερ—ἐπαναλαμβάνομεν τὴν εὐχὴν—εἰς πολλῶν Ἑλλήνων λογίων χειρῶν ἐπαθμοῦμεν νὰ ἐβλέπομεν.

Σ. Κ. Σ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

Κατὰ τὸν «Κέκροτα» Καίρου, ἐν τοῖς πατριαρχικοῖς κώδιξι, καὶ πολλοῖς χειρογράφοις τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας πλεῖστα σώζονται περὶ Κρήτης ἔγγραφα. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων δύο ἰδίως προσέλκυσαν τὴν προσοχὴν ἡμῶν ὡς ὄντα μεγίστης ἱστορικῆς ἀξίας διότι ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῶν ὅτι ἡ μεγαλόνησος αὕτη κατὰ τὰ τέλη τῆς ΙΣΤ' καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος ἔσπερειτο ὀρθοδόξων ἀρχιερέων, ἰδίᾳ δὲ ἀπὸ τοῦ 1588 μέχρι τοῦ 1633 ἐπὶ τῶν Κρητῶν τὸ γένος μεγάλων Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας Μελετίου τοῦ Πηγᾶ, Κυρίλλου τοῦ Λουκάρως καὶ Γερασίμου τοῦ Σπαρταλιώτου, οἵτινες διὰ τοῦτο ἐπρονόησαν περὶ τῶν πνευματικῶν τῆς νήσου ἀναγκῶν.

— Ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Φραγκφοῦρτης κατεχωρίσθη ἀξιολόγος ἐπιστημονικὴ διατριβὴ περὶ τῶν Ἀθηναίων ὡς καὶ τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐσχάτως ἐκχωσθέντων ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων γραφειᾶς ὑπὸ τῆς παρὰ τῇ Κυρίᾳ Σχλημανν διαμενουσῆς εὐπαιδέτου δεσποινίδος Sophie Haupt.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ὁ «Ἐρμῆς τῆς Σουηδίας» ἀναγράφει τὰ ἀκόλουθα ἐρανίζόμενος ταῦτα ἐκ τίνος ἐκθέσεως ἦν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Stephani ἐδημοσίωσεν ἐσχάτως ἐν Πιτροπόλει ἐν τῇ «Λογοδοσίᾳ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιτροπῆς». Κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἐτὴ ἀνεκαλύφθησαν οὐ μακρὰν τοῦ γαλιδοτικῆς ἀκροῦ τοῦ κόλπου Ταμάν, παρὰ τὴν εἰς Τεμεσιούκ ἀγούσαν ὁδὸν πολυάριθμοι ἐντελῶς ἀβλαβεῖς τάφοι, κατὰ τὴν διάνοξιν τῶν ὁποίων ἀνευρέθησαν πολὺτα λαβήματα Ἑλληνικῶν ὑφασμάτων, ἅτινα ἀνέρχονται εἰς τὴν πέμπτην πρὸ Χ. ἑκατονταετηρίδα· μέχρι τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ῥωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας. Ὁ εἰς τῶν τάφων ἀνήκει εἰς γυναῖκα τοῦ 4ου π. Χ. αἰῶνος. Τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ὑφάσματος συνίσταται ἐξ ἐρίου ἰσοβαροῦς οὔτινος ἢ ὑφαντοῦ εἶναι παρεμφερῆς πρὸς τὸ σημερινὸν ἀπλοῦς λινοῦφασμα· εἰς τὸ ὑφασμα τοῦτο εἶναι ἐρραμμένον ἑστρόν τι πράσινον ὑφασμα τὸ ὅποιον ὁμοιάζει κατὰ πολὺ πρὸς τὸ σημερινὸν Rips. Ἡ ἐσθῆς κασμεῖται διὰ παικίλων κεντημάτων ἐχρησιμοπατήθησαν δὲ εἰς τὸ κέντημα λευκά, κίτρινα, ἐρυθρά, πράσινα καὶ μελανὰ νήματα. Ἐπιτινος τεμαχίου διακρίνεται ἀμαζῶν τις ἔφιππος περιβεβλημένη πράσινον χιτῶνα, πάλλουσα διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς δόρυ.

Ποικίλμα δὲ ἑτέρου μέρους τῆς αὐτῆς περιβολῆς εἶναι ἐχειργασμένον μετὰ τὰ

βρῆς γυναικείας καλοισθησίας καὶ ἐκτακτοῦ λεπτότητος. ΙΣ. ΓΕΑΒΕΡ

ΞΕΝΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Mnemosyne. Biblioth. Phil. Batava 1886. (ἐκδίδεται κατὰ πᾶν τρίμηνον). Ἐχομεν μετὰ χειρῶν ἐν τῶν ἀρίστων φιλολογικῶν περιοδικῶν, ἐν ᾧ πολλοὶ σοφοὶ Γερμανοὶ οἶον ὁ Cobet, ὁ Naber καὶ ἄλλοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σπουδάζουσι νὰ διορθῶσι πολλὰ εἰτε σκοτεινὰ εἰτε ἀλογα εἰτε τέλος ἀνώμαλα χωρία Ἑλλήνων καὶ Λατίνων συγγραφέων. Καὶ δὴ ἐν τῷ φύλλῳ τοῦ Ἰανουαρίου ὁ Θεουκιδίδης διορθοῦται καὶ ἐν τισὶν ἐρμηνεύεται ὑπὸ δύο, ὑπὸ τοῦ Cobet (συνέχεια) καὶ Naber, ὧν αἱ διορθώσεις εὐφρεῖς μὲν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πᾶσαι ἀληθεῖς τυγχάνουσιν.—Πρὸς δὲ ὁ Herwerden οὐ τὸ ὄνομα πολλάκις ἐν τοῖς σχολίοις τῶν ποιητῶν ἀπαντῶμεν, ποιεῖται διορθώσεις ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν (συνέχεια), μάλιστα δ' ἐξέχουσιν αἱ ἐπὶ τοῦ μελιούρου μὲν, οὐ γὰρ δὲ σπουδαζομένου ποιητοῦ τῶν καθ' Ἡρώ καὶ Ἀέαν δὲ οὐκ ἔστι Μουσαίου. Ὁ Francken ἔγραψε περὶ τῶν τοῦ Κέκρονος παλιμψήστων χαρτῶν. Ἄξια τέλος ἀπομνηστέου εἶνε τοῦ Holwerda ἡ περὶ τῶν ἱερῶν Χρημάτων ἐν τῷ ἐπισθοδρόμῳ τοῦ Παρθενῶνος μελέτη, εἰς τὴν συγγραφὴν τῶν ἱερῶν ἔλαβεν ἀπορρήν ἐν τισὶν ἀμαρτημάτων, εἰς δ' ὑπέπεσεν ὁ πολὺς A. Kirchoff ἐν τινι διατριβῇ αὐτοῦ. Γ. Μ. Σ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἐπὶ τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Καράλη ἀπεστάλη ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἡ ἐξῆς ἐπιστολὴ. «Ὁ κ. Ζήνων Δελαγραμμάτικος ὁ ἐσχάτως ἐκδόσας τὸ τοῦ Καρόλου Χόφφ συγγραμμα περὶ τῆς νήσου Ἀφροῦ καὶ τῶν Δυναστῶν αὐτῆς, κατὰ μετάφρασιν τοῦ λογιῶ κ. Τ. Νερούτσου, ἐπλουτίσθη τούτο διὰ πολλῶν σημειώσεων, ληφθεῖσάν ἐν τῷ συγγραμμάτι τοῦ Sanger. Τὰς σημειώσεις ταύτας ἔδωκεν κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ πρωτοτύπου παραλαβὴν, ἀπηξίωσε τῆς ἐμῆς μετάφρασεως, ἣν μόνον ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι τοῦ συγγραμμάτι αὐτοῦ ἔργου ἠξίωσε νὰ μνημονεύσῃ ὡς «ἄλλως καλὴν.» Νομιζομένην δὲ ὁ κ. Ζ. Δ. ὄφειλε νὰ μνημονεύσῃ ἐν τοῖς ὑποσημειώσεσιν αὐτοῦ, ὅτι ταύτας κέρλαβε ἐκ τῆς Ἑλλην. μετάφρασεως, ἀφοῦ τοιαύτη ὑπάρχει καὶ ἀφοῦ ταύτην πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων κατὰ γράμμα ἀντέγραψε τὰς ἀναγκαίους αὐτῶ περικοπὰς, ὡς δύναται εἶναι νὰ κεισθῆ παραβάλλων τὰς σημειώσεις τοῦ κ. Ζ. Δ. πρὸς τὴν μετάφρασιν. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ὡσαύτως σελίδι ἀναφέρει δὲ ἐκ τῆς μετάφρασεως παρέλυσθα περὶ τὰς 50 καὶ πλέον σελίδας διαλαμβανούσας περὶ τῆς καταστάσεως τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἀπατάται ὅμως ὁ κ. Δ. διότι καὶ τοῦ μέρους τούτου ὑπάρχει μετάφρασις ἀπὸ τοῦ 1878 ὑπ' ἑμοῦ γενομένη.»

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΒΡΟΤΗΣΕΩΝ

Βραχμανικὸν πάθημα.—Ἡ γηραιὰ Ἰνδικὴ θρησκεία ὑπέστη ἐσχάτως φοβερὸν κλονισμόν, ἐν ᾧ πάσαι αἱ μέχρι τοῦδε καταβληθεῖσαι ὑπὸ τῶν χριστιανῶν ἱεραποστόλων προσηλυτιστικαὶ ἐνεργεῖαι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπενέγκωσιν εἰς τὸν Βραχμανισμόν. Σεισμός τρομερὸς ἐπισυμβῆς πρὸ μηνῶν ἐν Ἰνδοστᾶν, ἐπροξένησε πολλὰς καταστροφὰς καὶ εἰς ἄλλας πόλεις αὐτοῦ καὶ ἰδίως εἰς τὴν Βεναρῆς. Μεγάλῃ δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξὶς τῶν πιστῶν τοῦ Βραχμαϊδῶν τῶν πλεῖστα τῶν ἱερῶν τεμενῶν αὐτῶν καταρριμμένα, ἐνθ' ὀλίγον χρόνον, πρὸ τῆς κατα-

ρεϊτώσεως τῆς Βεναρῆς οἱ σοφώτεροι τῶν Βραχμανῶν ἐβεβαίουν τὸν λαόν, ὅτι ἡ ἀγία αὕτη πόλις οὐδὲν εἶχε νὰ φοβηθῆ ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τῶν δονήσεων τῆς ὑδρογείου σφαίρας, ἀτε ἐκτισμένη ἐπὶ ὄστράκων χελώνης. Καὶ ὡς ἐὰν μὴ ἤρκει ἡ διάψευσις τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν πεποιθήσεων, οἱ Μουσαυλιανοὶ τῆς Ἰνδίας συνεπλήρωσαν τὴν καταστροφὴν ἐμπαίζοντες κατὰ πρόσωπον τὰς γελοίας προλήψεις αὐτῶν καὶ ἐπιδεικνύοντες τοῖς τυφλώτουςιν Βραχμανισταῖς τὴν κατεδάφισιν τῶν παγωδῶν καὶ τὰς ἄλλας ὀδυνηρὰς συνεπείας τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἡμῶν ἐπετρέπετο ἡμῖν νὰ δικαιολογήσωμεν τοὺς βραχμανικοὺς παραλογισμοὺς, ἠθέλωμεν εἰπεῖν ὅτι ἡ καταστροφὴ ἐπῆλθε, διότι παρρησιασθεῖς τῆς χελώνης, τὸ χελώνιον ἐκινήθη καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ κτίσματα ἔχασαν τὴν ἰσοροπίαν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

102. Αἰτιγμα.

Ἡοῖα εἶν' ἡ χώρα ἐκεῖνη,
Ποῦ ἠμπορεῖ καὶ βασιλεὺς, καθέννας μας νὰ γίνῃ;
Ποῦ ἐκεῖ σκοτεινὸς ἀνθρώπος καὶ φυλάχθ' ἔδεν
[μπαίνεις,
Ποῦ εὐκόλως καὶ τοὺς νεκροὺς ἀκόμα ἀνασταίνεις;
Ἐκεῖ ὅποια φτώχης πεινᾷ, βρῖσκει φῶμα ἡ προ-
[σέτατος,
Ἐκεῖ μαζεύει χρήματα κανεὶς ἐς τὸ χῶμα κίτου.
Ἐχωριστὰ ἀν' ἑὸν εἶναι καρδιάς ποῦ ἀγαποῦν,
Ἐς αὐτὴ τὴ χώρα μοναχὰ μποροῦν ν' ἀναμω-
[θοῦνε.
Κι' ἀν' ἔχεις φίλο ἢ συγγενὴ ποῦ λαίπαι ἐς ἄλλα
[μῆρη,
Ἡ τύχη εἶν' ἀδύνατον ἐκεῖ νὰ μὴ τὸν φέρῃ.
Καὶ ὅμως κ' ἀνμαγεύεται ἀπ' τὸν ὄριον τῆς,
Τῆς λαγκαδιᾶς τῆς, τὰ βουνά, τὰ δάση, τ' ἀ-
[προλημνία,
Συχνὰ ἐς τὴν ἕδρα χῶρ' αὐτὴ τρομάζει ὁ διαβάτης
Ἐς τῆς ἐρημιᾶς τῆς ἄν περὶν ἄν κῶχουνε μύρια
[ἀγροῦμα.
Συχνότερα οἱ κερανοὶ πέφτουν ἐς αὐτὴ τὴ χώρα
Βρῖσκεις γκρεμοὺς καὶ θάλασσας μπροστὰ σου
[κάθε ὥρα
Γίνονται πρὸ συχνοὶ οἱ σεισμοὶ, πρὸ δύνατοι ἀ-
[κόμα,
Κι' ἐνθ' ἀπ' ἐδῶ πὲ κυνηγοῦν μαζὺ χιλιάδες
[πρῖδα,
Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀστράφτουνε ἔμπρὸς μου γυμνά
[λεπίδια,
Ἄγες παρέχει πιστολαῖα σὲ σημεδεύει στόμα,
— Ὅση ἐρημιὰ πρὸ πολλὴ εἶναι ἐς τὴ χώρα ἐ-
[κείνη.
Τόσῳ κ' ὁ τρόμος πάντοτε πέρνει ἐκεῖ καὶ δίνει,
Ἄν εἶν' ταξιδιὶ μακρὺν καὶ σῆμα θομῆσου,
Κι' ἀν' τὸ κερεῖ καὶ ἄλλη φορὰ ὡς τῶρα ἐς τὴ
[ζωή σου.
ΤΡΙΠΕΡΙΣΣΕΙΣ

ΛΥΣΕΙΣ

ΤΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. 112
99. Ἄετος—ἔτος—ὄστια. 100. Κηρίον—ἡρ-
—ιον. 101. Τὸ κατεῆλε τῆς ἐκκλησίας.

ΛΥΤΑΙ

Αἱ δεσποινίδες Βίττα, Χ. Χ. Κ. καὶ οἱ Κυ-
—ριοι Στυῆ (Κ. Ἰ. Ζ.) Ἐμμ. Α. Φιλιππαῖος, Ν.
—Μουνδράς, Ν. Ἀθ. Ἐμμανουὴλ (ἐκ Κ. πόλεως).

Τῷ πρώτῳ λύτῃ προσφέρεται τὸ Ἐαρ τοῦ
κ. Θ. Πολυκράτους.